AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs: Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiesteeg 27—29. Telefoon: Redactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versnev

Kerstmis is het en er is geen vrede

De Chinezen staken het vuren niet....

Lake Success. — Alhier is nog geen antwoord binnengekomen van de Chinese regering op het voorstel tot het staken van het vuren. Sir Benegal Rau, het Indiase lid van de Commissie van Drie, deelde Vrijdag mede, dat het officiële antwoord van de Chinese regering zou worden afgewacht, alvorens over de volgende stap van de commissie zou worden besloten.

De Commissie heeft drie boodschappen aan Tsjou En Lai gezonden. In de laatste, die Donderdag verzonden werd, werd verklaard, dat de commissie tot het midden van de volgende week op het antwoord zou wachten en dan haar rapport aan de politieke commissie en de Veiligheidscommissie van de Verenigde Naties zou opstellen.

Volgens radio-Peking heeft Tsjou Vrijdag nog verklaard, dat China het voorstel tot het staken van het vuren niet kan aanvaarden, als zijn voorwaarden „niet strikt nagekomen worden". Deze zijn, het terugtrekken van de buitenlandse troepen uit Korea en van de Amerikaanse vloot uit de wateren van Formosa en de toelating van communistisch China tot de Verenigde Naties.

en de 38ste breedtegraad is ver van van Bethelhem

Tokio. — De inlichtingendienst van MacArthur heeft bekend gemaakt, dat Donderdag reeds een proefaanval in de richting van Tsjoentsjon is gedaan. De aanval werd door de Zuidelijke troepen tot staan gebracht. De communistische concentraties in Noordwest-Korea zouden bestaan uit ten minste één en mogelijk twee Noordelijke corpsen en een Chinees corps. De Chinezen zelf, aldus een woordvoerder van de dienst, zouden hier feitelijk niet waargenomen zijn, doch paarden en kamelen duidden op hun aanwezigheid.

Scheepsbombardementen

Bij Hoengnam blijven de troepen der Verenigde Naties met scheepsgeschut, artillerie en vliegtuigen de opdringende vijandelijke troepen aanvallen. De communistische aanvallers hebben hier zware versterkingen ontvangen. Schepen, die raketten afvuren, hebben zich bij de andere oorlogsschepen in de wateren gevoegd. De spoorlijnen van Mandsjoerije naar het front werden door vliegtuigen aangevallen en een communistisch bevoorradingscentrum werd in brand geschoten, aldus de woordvoerder.

Luchtgevechten

Volgens het hoofdkwartier van MacArthur is Donderdag een van de zwaarste luchtbombardementen van de Koreaanse oorlog uitgevoerd tegen communisten in het gebied van Hoengnam. Zes straalvliegtuigen van Russische makelij zijn Vrijdag laat door nieuwe Amerikaanse „Sabre"-straalvliegtuigen in het grootste luchtgevecht sedert het uitbreken van het Koreaanse conflict neergeschoten, aldus heeft de Amerikaanse luchtmacht verklaard. De strijd speelde zich af in het Noordwesten bij de Mandsjoerije grens. Acht Sabres hadden de strijd aangebonden met 15 tot 20 Migs. Van deze laatste toestellen explodeerde een in de lucht en doken er vijf te pletter op de aarde. De overblijvende Migs vlogen weg over de grens.

GENERAAL WALKER OMGEKOMEN

New York. — Luitenant-generaal Walton Walker, de bevelhebber van het Amerikaanse achtste leger, is bij een ongeluk met een jeep in Korea om het leven gekomen, aldus is door het hoofdkwartier van generaal MacArthur medegedeeld. Walker was op weg geweest naar het Noorden voor het geven van een eervolle vermelding aan een Amerikaanse eenheid. Zijn jeep passeerde onderweg een tegenliggende colonne op een gladde weg. Een auto van de colonne, die door een Koreaan bestuurd werd, week opzij uit en kwam met Walkers jeep in botsing. Walker werd uit de jeep geslingerd en er door overreden.

MacArthur verklaarde zeer geschokt te zijn door de dood van Walker, die hij juist had voorgedragen voor promotie tot kolonel-generaal.

8 Januari besprekingen tussen Duitse en geallieerde militaire experts

Bonn. — Op 8 Januari zullen tussen Duitse en geallieerde militaire experts besprekingen beginnen over de Duitse deelneming aan de Atlantische defensie, aldus wordt van bevoegde Duitse zijde vernomen.

De Duitse delegatie en de geallieerde delegatie zouden gelijke rechten hebben en er zouden geen politieke voorwaarden besproken worden. Men zou alleen voorstellen behandelen om Duitse eenheden op te nemen op basis van gevechtsgroepen. Voorts zou de administratie en de voorziening van de voorgestelde Duitse strijdmacht besproken worden. Als leden van de Duitse delegatie zijn aangewezen Theodor Blank, de regeringsgevolmachtigde voor het onderbrengen van de geallieerde bezettingstroepen in Duitsland, bijgestaan door de voormalige generaals Speidel en Heusinger als raadgevers in militair-technische aangelegenheden.

VERKLARING VAN ACHESON

Washington. — Acheson wees Vrijdag op zijn wekelijkse persconferentie alle suggesties van de hand, dat de Verenigde Staten zich moeten ontdoen van hun verplichtingen in West-Europa.

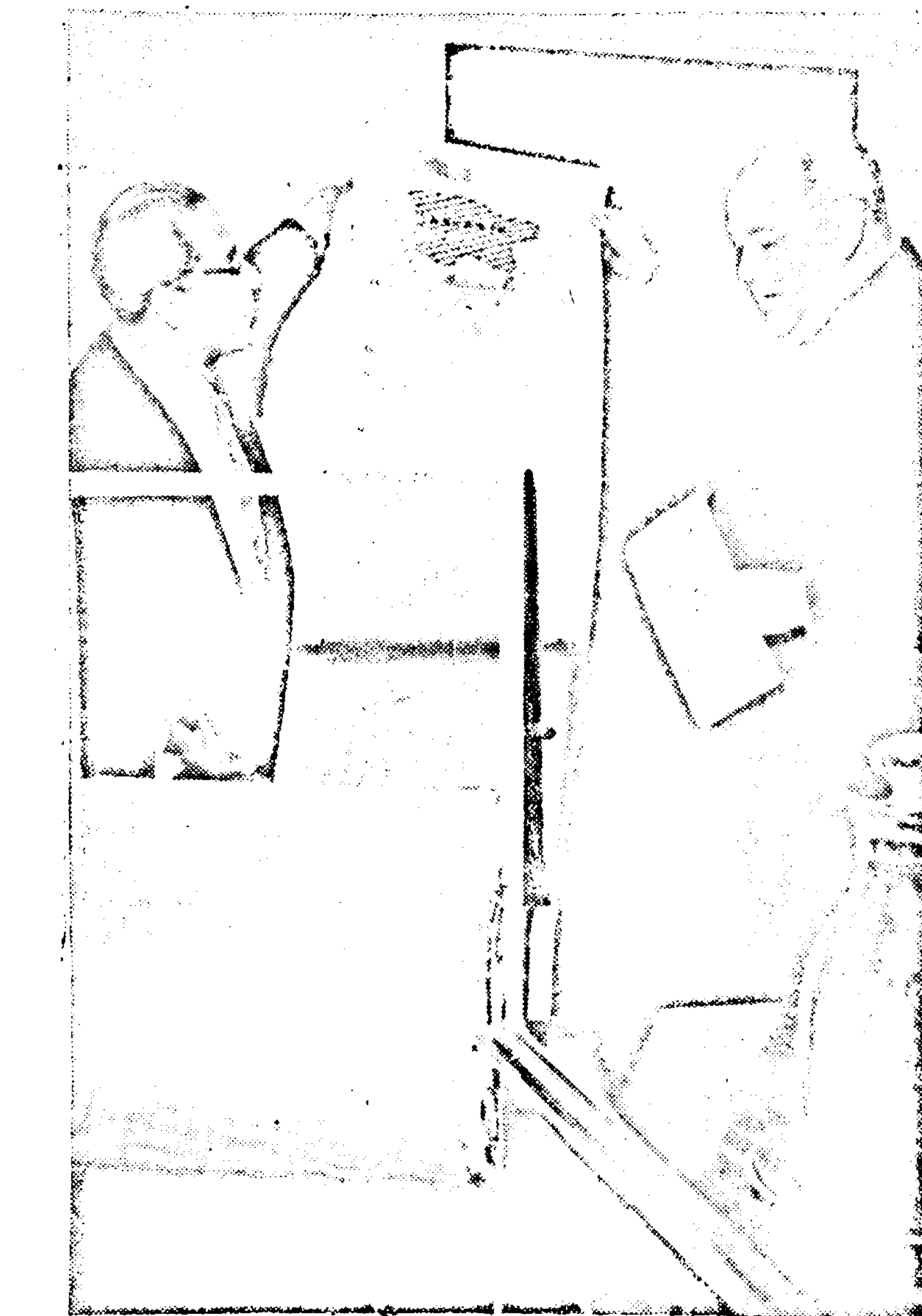
Men beschouwt deze verklaring als een commentaar op de jongste toespraak van Hoover, waarin deze er op aandrong, dat de Verenigde Staten geen verdere verplichtingen in Europa zouden aangaan en de verdediging zouden opbouwen op de Westelijk halfrond.

Voor de Senaatscommissie voor de buitenlandse betrekkingen verklaarde Acheson Vrijdag, dat de Atlantische mogendheden voornemens zijn een leger van drie millioen man op te bouwen tegen 1953, aldus deelden twee leden van het Congres mede, die niet nader genoemd wilden worden. Acheson had niet willen verklaren, hoeveel Amerikaanse manschappen aan dit leger zouden deelnemen.

Volgens een senator had Acheson gezegd, dat overleg wordt gepleegd over nauwe samenwerking met de strijdkrachten van Tito en dat ook met Spanje rekening wordt gehouden in de plannen voor de defensie van West-Europa. Maar anderen zeiden, dat Acheson onjuist geciteerd was.

Recht tot het hart

— „Vrede op aarde aan de mensen van goede wil!"

DE STATUS VAN JAMMIE EN KASHMIR — is sedert de splitsing van India en Pakistan een onderwerp van geschil tussen beide landen geweest. Pakistan deed op een zeer merkwaardige wijze beroep op de V.N. ter verkrijging van een onpartijdig volksreferendum inzake de souvereiniteit van deze twee staten. Door middel van Mr. Inamullah, de secretaris van de Wereld Moslim Conferentie, bood het aan Trygve Lie een lijst aan, die een mijl lang is en een millioen handtekeningen bevat.

RUSSEN VERHUIZEN.

New York — De leden van de Sovjet-Russische staf bij de Verenigde Naties trekken uit het gebouw met 50 kamers, waar vroeger de millionair J. P. Morgan woonde. Naar aanleiding hiervan zijn geruchten ontstaan, dat de Sovjet-Russische functionarissen naar Rusland terugkeren. De verhuurder van het gebouw zeide hieraan te twijfelen. De Russen zelf geven geen verklaring. Een gedeelte van het inventaris van het gebouw is naar een Russisch landgoed in de buurt overgebracht, waar Wysjinsky en anderen verblijf hielden. Een ander gedeelte ging naar onbekende bestemming.

LOONSTOP

Washington. — De Amerikaanse regering heeft Vrijdag de lonen in de auto-industrie op het huidige niveau gefixeerd tot Maart aanstaande. Deze maatregel, de eerste loonstop sedert de oorlog, is genomen door het economische stabilisatie-bureau in overeenstemming met de maatregel van de vorige week, waarbij de prijzen van nieuwe auto's gefixeerd werden op het niveau van 1 December.

HET EERSTE IJZER UIT VENEZUELA

New York. — Volgens berichten uit Caracas zullen de eerste hoeveelheden ijzererts van goede kwaliteit uit Venezuela de volgende maand naar de Verenigde Staten worden verscheept. De Iron Mines Coal, een dochteronderneming van Bethlehem Steel Corp., zal aanvankelijk twee millioen ton per jaar verschepen. De productie in de mijn zou oorspronkelijk dit jaar beginnen, doch vertraging in de voltooiïng van de installaties heeft uitstel veroorzaakt.

FRANKRIJK HERSTELT BETREKKING MET SPANJE NIET.

Parijs — De commissie voor buitenlandse zaken van de Franse nationale vergadering heeft Woensdag met 21 tegen 20 stemmen besloten de regering aan te raden de diplomatieke betrekkingen met Spanje niet te hervatten. De socialisten en communisten waren tegen hervatting.

HET DEENSE KERSTMANNETJE

Kopenhagen — Het Deense kerstmannetje, dat verleden jaar van 7.000 kinderen brieven ontving, zal ieder kind, dat hem dit jaar met kerstmis schrijft, een verrassing sturen. Het postadres is: „Santa Claus, Greenland, Denmark". Verleden jaar leverde de post deze brieven bij de Groenlandse Raad te Kopenhagen af, die de zaken van deze Deense kolonie behandelt. De Deense toeristenbond nam de correspondentie over en liet de brieven door extra personeel beantwoorden. De Bond verwacht dit jaar een nog groter aantal brieven. Wat de verrassing zal zijn? „Schrijf en wacht af", was het antwoord van een functionaris.

De verkiezingen op Aruba

Verdeeldheid in de UNA was winst voor de AVP.

Vlaun en Eman hadden ieder een restzetel

		UNA II	A.E.P.	UNA I	A.P.P.	A.V.P.
distr.	1	20	2	266	37	383
„	2	14	10	278	96	431
„	3	8	31	206	157	390
„	4	10	43	342	152	223
„	5	14	26	258	138	227
„	6	6	34	147	255	191
„	7	13	12	77	93	182
„	8	71	7	50	171	612
„	9	137	20	76	306	317
„	10	295	6	18	178	307
„	11	69	46	59	193	429
„	12	52	90	17	114	218
„	13	107	159	33	285	193
„	14	75	189	65	300	121
„	15	23	220	31	232	35
„	16	25	270	52	146	152
„	17	38	240	86	210	143
Totaal		977	1405	2061	3063	4554

Het totaal uitgebrachte stemmen was 12060; de kiesdeler derhalve 12060 : 8 is 1507.50. De zetelverdeling ging als volgt:

De totale lijststemmen werden gedeeld door de kiesdeler, dus

UNA II 977 : 1507 = 0
A.E.P. 1405 : 1507 = 0
UNA I 2061 : 1507 = 1
A.P.P. 3063 : 1507 = 2
A.V.P. 4554 : 1507 = 3

Bij deze eerste verdeling kregen dus alleen de UNA I, de A.P.P. en de A.V.P. zetels, resp. 1, 2 en 3.

De rest (2 zetels) werden verdeeld volgens het systeem van de grootste gemiddelden. Hierbij wordt dan de op iedere lijst uitgebrachte stemmen gedeeld door de zetels, (bij eerste verdeling gekregen), fictief vermeerderd met één.

Aldus:
UNA II 977 : (0+1) is 977
A.E.P. 1405 : (0+1) is 1405
UNA I 2061 : (1+1) is 1030.5
A.P.P 3063 : (2+) is 1021.
A.V.P. 4554: (3+1) is 1138,5.

De A.E.P. haalde hierbij het grootste gemiddelde. nl. 1405 en kreeg de eerste restzetel.

K. V. P.- Podium

Nog eenmaal beklimt de K.V.P. haar platform. Ditmaal slechts om dank te zeggen.

★ **Op de eerste plaats aan haar propagandisten. Ofschoon de K.V.P. niet over het aantal werksters en werkers beschikt, die aan andere partijen ter beschikking staan, is de propaganda, waarmee zij gedurende deze verkiezingsstrijd voor het Curaçaos publiek getreden is, wat de omvang betreft door geen enkele partij overtroffen en de kwaliteit door niets geëvenaard.**

Dit alles werd mogelijk gemaakt, niet door het aantal van de handen, maar veel meer door het vuur van het hart.

De K.V.P. kan niet anders doen dan allen, die op welke wijze ook aan haar strijd hebben deelgenomen, van ganser harte bedanken voor het idealisme, dat zij in hun arbeid toonden. Dit voorbeeld zal haar steeds een inspiratie blijven bij het vervullen van haar zware taak in de jaren, die voor haar liggen.

★ **Op de tweede plaats richt zij haar dank tot hen, die hun vertrouwen in haar stelden en haar hun stem gaven.**

Zij zal al het mogelijke doen wat in haar vermogen ligt om zich dit vertrouwen waardig te maken en de taak, die haar door de kiezers werd opgedragen naar eer en geweten zo goed mogelijk te vervullen.

De geestdrift en de toewijding van onze propagandisten, waarvan in de afgelopen weken de bewonderenswaardige resultaten de goedkeurende aandacht trokken van geheel Curaçao, zijn onze kiezers een garantie, dat hun belangen met eenzelfde ontembare energie zullen worden voorgestaan.

★ **Tenslotte maakt zij van deze gelegenheid gebruik om aan allen, leden en propagandisten, vóór- en tegenstanders een Zalig Kerstfeest en een Zalig Nieuw aar toe te wensen.**

Het Bestuur.

Vervolgens werd deze berekening weer eens toegepast voor de tweede restzetel, aldus:

UNA II 977 : (0+1) is 977
A.E.P. 1405 : (1+1) is 702.5
UNA I 2061 : (1+1) is 1031.
A.P.P. 3063 : (2+1)) is 1021.
A.V.P. 4554 : (3+1) is 1138,5.

Hierbij sleepte H. Eman met 1138,5 de tweede restzetel in de wacht.

Wannèer de UNA I en UNA II bij elkander gebleven waren en aannemende, dat beide partijen hetzelfde aantal stemmen **zouden** hebben behaald dan zou de UNA met een totaal (977+2061) van 3038 twee zetels hebben behaald.

Henny Eman zou dan die tweede restzetel nimmer hebben kunnen halen.

De uitslag was voor velen een verrassing, doch voor ingewijden aanvaardbaar. Wij kunnen het er over eens zijn, dat ondanks de restzetel, de AVP als overwinnaar uit de strijd is gekomen. In Noord behaalde de AVP 814 van lde 1548 stemmen, zodat 50% van dit gebied voor Henny stemde, de UNA (Tromp) behaalde er 544 stemmen (28%) en Yrausquin slechts 133 stemmen. In Oranjestad, waarbij wij de Rancho even niet meerekenen, is de UNA als overwinnaar uit de bus gekomen met 953 stemmen, gevolgd door de AVP met 741 stemmen en de PPA met 702 stemmen.

In de Rancho is Henny met 390 stemmen de baas.

De meeste stemmen behaalde de AVP in Santa Cruz. van de 2157 geldige stemmen waren er 1157 voor de AVP, 655 voor de PPA, 143 voor de UNA (Tromp) en 503 voor de UNA (San Nicolas). In Savoneta behaalde de AVP ongeveer 50% der stemmen, gevolgd door de PPA, die ongeveer 25% kreeg.

In San Nicolas won de Yrausquinpartij met 1173 gevolgd door de AEP met 1078 stemmen. AVP behaalde hier 644 en de UNA (San Nicolas) 268 en de UNA (Tromp) 267 stemmen.

Het aantal stemgerechtigden was 14.250, er stemden 12.060, d.i. ongeveer 84,6%, 15,4% van de stemmen bleven uit.

Wat de diverse groeperingen betreft.

De Surinamers schijnen geen vertrouwen te hebben in Jan Simoons; hij behaalde 214 stemmen; Ernst Vinck behaalde daar tegenover 668 stemmen. Wij zien echter, het moge vreemd klinken, Simoons toch nog als Statenlid in de toekomst verschijnen, immers de heer Vlaun zal bijna niet in de gelegenheid zijn de vergaderingen bij te wonen.

Bij lijst 5 zien wij, dat Jan Pauw ofschoon nummer 6 ook nog wel zal verschijnen als Statenlid.

De heer Pauw had de ambtenaren niet mee, trouwens niet eens 10% van de Hollanders, wanneer wij de 71 op hem uitgebrachte stemmen van Hollanders denken, (hij heeft ook familie). Spit bracht het slechts tot 29 stemmen en wij kunnen ons niet voorstellen, dat deze van Nederlanders zijn.

Werleman behaalde 800 stemmen van de 977.

Vlaun kreeg 826 stemmen van de 1405. J. Simoons 214, Lashley 6 en Voges 30.

F. Tromp kreeg 1731 van de 2061, Amelink 167.

Croes haalde 1014 van de 3063, nummer twee van die APP-lijst, **Yrausquin** haalde 1103.

H. Eman kreeg 4015 van de 4554, J. Pauw 71.

CURACAO

ZALIG KERSTFEEST EN NIEUWJAAR.

Het Bestuur en Leden van de Algemene Curaçaose Journalisten Vereniging wensen hierbij vrienden, bekenden en relaties een Zalig Kerstfeest en Zalig Nieuwjaar.

ZANGERESSEN, ATTENTIE.

De aandacht van de leerlingen van het Maria College wordt er op gevestigd, dat degenen, die deel zullen nemen aan de Kerstzangavond, hedenavond vóór half zes in het Brion paviljoen aanwezig moeten zijn.

LRT KERST ETALAGE.

Evenals verleden jaar heeft de heer Lou Evertsz een keurige kerst etalage verzorgd voor de landsradiodienst. In de etalage — te bezichtigen bij het aanname kantoor op de Handelskade — staan twee masten opgesteld, n.l. die van Groot Kwartier en zijn bedoeld als propaganda voor het zenden van Uwe kerstgroeten naar Nederland. Zoals onze lezers weten, kan men tegen een zeer speciaal gereduceerd tarief kerst telefoon gesprekken voeren.

DE KERSTMAN STROOIDE.

Gisteravond zagen wij de grote kerstbomen in volle luister branden. Het was een vrolijk gezicht en menig voorbijganger bleef even in gepeins verzonken staan kijken naar al deze flonkerende lichtjes. Beide bomen staan opgesteld aan de ingang van de haven.

En dan was gisteren ongetwijfeld het rondtrekken van de kerstman een der hoogtepunten van de dag. Met een luidspreker voorop, waardoor kerstliederen de wereld werden ingeslingerd, kwam de Kerstman op zijn slede gezeten door de straten gereden. De padvinders hielpen flink, er werd kwistig met snoepgoed gegooid en de jeugd smaakte het genoegen om onderling in felle naijver zo veel mogelijk van dat snoepgoed te bemachtigen. Overal in de stad ontmoette de kerstman veel belangstelling en overal hetzelfde beeld, lachende en joelende kinderen, op zoek .... naar snoep.

Vandaag zullen, dank zij de medewerking van de leden van de handel, verschillende gestichten en inrichtingen met een bezoek vereerd worden, evenals een 300-tal gezinnen. Aan allen zullen aardige en nuttig geschenken worden uitgereikt.

DE PRIJSWINNAARS VAN DE FOTO EXPOSITIE

De Jury, bestaande uit de volgende personen: Mevr. Max Henriquez, Frater Martinus en de heren Frits Corver, Tjon a Tjoe, F. Fischer, R. Quast, M. T. C. Steenhuisen en Ben Smit hebben de volgende prijzen in de kleuren diapositieven toegekend.

Eerste prijs aan de heer L. J. K. Tol met de kleurenopname „Gezonken Bootje" (40 punten)

Tweede prijs aan de heer J. H. Weeda met de kleurenopname „Regen in de Vogezen" (36 punten).

Derde prijs aan de heer L J. K. Tol met de kleurenopname van een Huis in de Oude Straten van Curaçao. (34 punten)

Eervolle vermeldingen:

Mej. C. S. J. Heshusius met een opname van „Boca Tabla" (33 punten), Mevr. Frank Chumaceiro met een opname van „Green Lagoon" Seroe Fortuna (32 punten), de heer P. A. v. d. Werf met een opname van „Clematis" (30 punten), de heer K. F. W. Henneke Jr. met de opname „Duinen en de Zee" (28 punten), de heer J. de Boer met de opname van een Zeeschip (23 punten).

Speciale vermeldingen:

De heer Cecil L. Delvalle (B. M.) met de opname van een Oranje-Bloem (23 punten) en de heer Frits Corver met de opname van de oude hoofdstad van Guatemala (26 punten).

Voor het zwart-wit werk kreeg Mevr. L. de Boer met de opname van twee vrouwen in Portugal, getiteld „Uit de hoogte" (37 punten, de **eerste prijs.**

Tweede prijs (nummer 69) aan Mevr. H. M. Tol met de opname „Curaçaosche Glimlach" (35 punten).

Derde prijs (nummer 41) aan Mevr. L. de Boer met de opname van geboomte, getiteld „Aan de Afgrond" (32 punten)

Eervolle vermeldingen:

Mevr. L. de Boer met de opname, getiteld „Station" Nr. 42 (30 punten), Mevr. H. M. Tol met de opname van drie aluminium pannen Nr. 71 (30 punten) en modderpoel met tegenlicht, Nr. 73 (30 punten); Dr. J. Hugenholtz met de opname, getiteld „Rotswand" Nr. 28 (28 punten) en de heer J.A.F. Joghems met de opname „Jongens aan het knikkeren Nr. 57 (23 punten).

Speciale vermeldingen

De heer L. Breyer met de opname van een stilleven Nr. 107 (34 punten) en de heer Cecil L. Delvalle met „Sneeuw" Nr. 22 (29 punten).

Door de juryleden werd voor elke opname (ook voor wat de kleuren diapositieven betreft) apart een cijfer toegekend. De laagste 1 en de hoogste waardering gesteld op 5 punten. Speciale vermeldingen werden toegekend aan die personen die buiten mededingen mede deden en wiens opnamen door de Jury werden gewaardeerd met genoeg punten om in aanmerking te komen voor een prijs of een Eervolle vermelding.

FILM

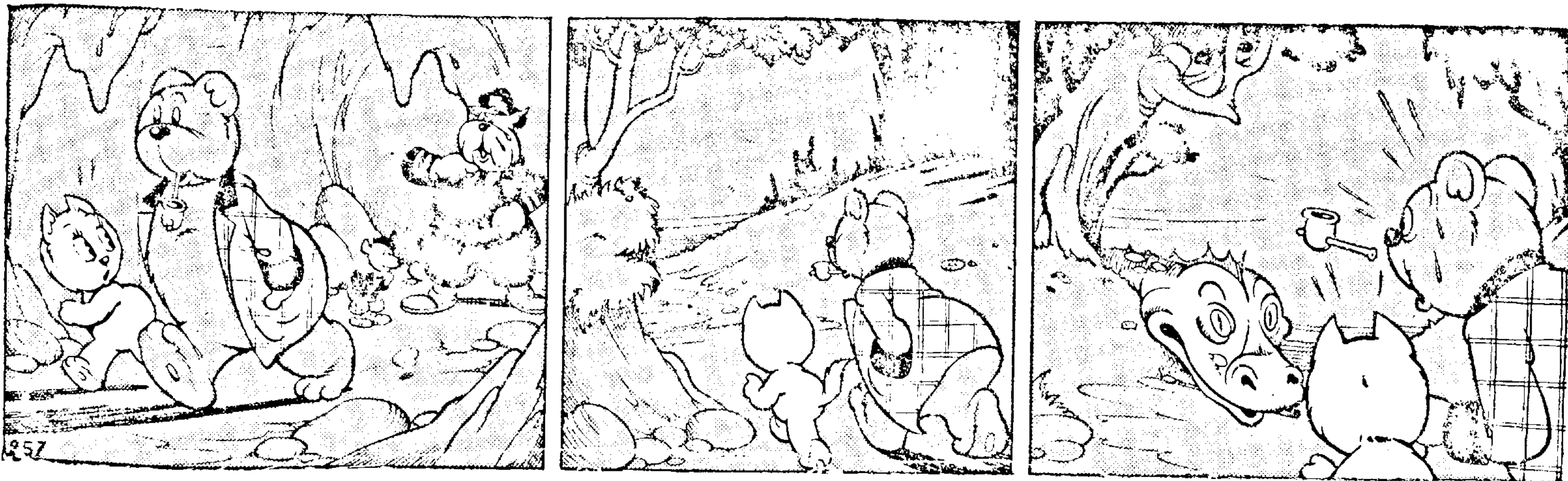
In de beide andere theaters, nl. Cinelandia en Roxy zijn geslaagde kerstprogramma's te zien. In **Cinelandia** draait een paarden sport film, actie, spanning in „Under my skin" met een aardig verhaal. Het happy-end ontbreekt niet, evenmin als het bekende ernstig incident tijdens de race, waarbij een coureur driest het leven er bij inschiet.

„Free for all" is een film gewijd aan kostelijke humor, een uitvinder, die de CPIM concurrentie zou kunnen aandoen, indien zijn uitvinding, fabricatie van benzine uit water met pillen werkelijkheid zou worden. Het verhaal heeft weinig om het lijf, doch wat hindert zulks, indien wij in **Roxy** enige gezellige uren kunnen doorbrengen?

De journaals van het wereldnieuws tonen ons de terugtocht van de Verenigde legers in Korea en andere politieke gebeurtenissen o.a. afkondiging van de noodtoestand. Dit zijn de enige rolprenten, welke ons uit de stemming van „Vrede op aarde" brengen. De enige smet die aan dit hoogfeest kleeft.

781

Tom Poes en het Monster van Loch Ness

„Hm!" gromde Bulle Bas. Na deze opmerking liet hij de echo's die hij had veroorzaakt wegsterven en krabde zich verlegen onder de pet.

„Ik ga de tweede uitgang zoeken!" verklaarde Tom Toes. „Gaat U mee, heer Ollie?"

„Ik ga mee!" zei heer Bommel, vastberaden een stap naar de duisternis achter in de spelonk doende. Toen hield hij in en keek achterom.

„Gaat U mee, heer commissaris?" vroeg hij.

„Ik blijf hier!" zei Bulle Bas, moed vattend. „Ik ga deze wanden onderzoeken op vingerafdrukken en sporen! Hm! Rapport opmaken en zo!"

„Goed", zei de journalist, die al die tijd ongeduldig van het ene been op het andere had staan springen. „Dan blijf ik ook hier! Wat is Uw mening over dit geval, commissaris? Hebt U een spoor? Wat mag ik in de krant zetten over dit mysterie? Is er een verband tussen het monster en de gevangenname van Tom Poes? Hebt U......"

„Kom! zei Tom Poes, heer Bommel meetrekkend. „We gaan zoeken!"

Ze liepen de spelonk verder in, de stem van de journalist verstierf in de verte en een tijdlang was alleen de echo van hun voetstappen hoorbaar. Maar plotseling opende de grot zich en stonden ze onder de open hemel in een holle weg.

„Net als ik dach!" zei Tom Poes. „Een tweede uitgang, ziet U wel, heer Ollie?"

„Ik zie het!" zei heer Bommel. „En toch begrijp ik er niet veel van. Je moet het me eens uitleggen, jonge vriend! Wat heeft deze spelonk met het monster te maken? Je bent door een gewoon iemand in een zak gerold, nietwaar? Ik begin te geloven, dat het monster niet echt bestaat!"

„Hm!" zei Tos Poes, plotseling stilstaande. „Kijk dáár eens" Om een kromming van de weg werd plotseling een geweldige kop zichtbaar, die hen met starre, valse ogen aankeek....

Surinaamse Coalitieleden vertrokken

Amsterdam. — Met een toestel van de Pan American World Airways zijn gisteravond de heren O. Wong en H. Shrimisir, leden van de coalitie, weer naar Paramaribo vertrokken. De heer Lichtveld zal eerst Woensdag teruggaan.

In een onderhoud op het vliegveld met het A.N.P. vertelden de vertrekkende delegatieleden, dat de besprekingen met de minister hier verhelderend hebben gewerkt. Op een vraag, of de coalitie tevreden was met de bereikte resultaten, werd geantwoord: „Tevreden is het juiste woord niet. Wij hebben echter wel begrepen, dat onze opvattingen over het Reglement van Orde niet geheel juist waren. De voorzitter van de Staten heeft namelijk grotere bevoegdheden voor het handhaven van de orde dan wij aanvankelijk meenden. Ook hebben wij als resultaat der besprekingen een beter inzicht gekregen in de interpretatie van bepaalde wetten". Zij konden niets zeggen over hun verwachtingen ten aanzien van de afwikkeling van het geschil in Suriname. Dit, zo zeiden zij, zal eerst blijken, wanneer de gouverneur de beslissingen genomen heeft, die hem thans in handen zijn gelegd. Zaterdagavond vertrekken de leden van de oppositie.

CURACAO

HULDE AAN M. B. BARTELS DAAL VOOR PERFECTE ORGANISATIE

Hedenmorgen spraken wij de heer M. B. Bartels Daal, de onvermoeibare zwoeger van de verkiezingen. Hij zat rustig in gezellige conversatie op zijn kantoor.

„De grote drukte is voorbij", zei hij met een glimlach en men kan het hem niet aanzien, dat hij met zijn staf zulke lange vermoeiende dagen achter de rug heeft.

„Voor mij is van belang", aldus de heer Daal, „dat de organisatie heeft geklopt".

Het moet voor hem dan ook een grote voldoening zijn, dat hij in deze opzet, n.l. een vlekkeloze, perfecte organisatie, volkomen is geslaagd. Alles liep inderdaad gesmeerd, de verkiezings machinerieën, tot in de kleinste raderen toe, liepen geruisloos en zonder storing. Dat hieraan heel wat voorbereiding is voorafgegaan, spreekt voor zichzelf, doch de heer B. Daal timmert niet graag aan de weg en derhalve sprak hij daar niet over.

Het hoofdstembureau heeft met roemde snelheid kunnen werken, dank zij de leiding van de heer Bartels Daal en zijn staf van trouwe medewerkers, als er zijn, de rechterhand van de heer Daal, de heer Hollander, voorts mej. Stoit Dyck, B. van den Ham, O. Maynard en R. Penso, die de heer B. Daal op pers- en radio kamer detacheerde. Deze dames wisten met verrassende snelheid de standen op het grote bord toe te vertrouwen. En dan zijn wij dank verschuldigd aan de heer Daal, dat hij ook voor koele dronken en sandwiches wist te zorgen. Hij toch kent uit ervaring de hoogspanning, waaronder pers- en radio moesten werken.

Daarom, hulde aan onze candidaat van de verkiezingen, nummers één van de pers- en radio lijst, de heer Bartels Daal. Aan zijn leiding is het voornamelijk te danken geweest, dat wij in de gelegenheid werden gesteld de uitslagen zo nauwkeurig aan onze lezers mede te delen.

Voorts danken wij alle voorzitters en leden van de stembureaux voor hun medewerking, óók aan hun arbeid zijn de kiezers en het parlementaire leven van straks veel dank verschuldigd.

EXPOSITIE VAN BINNENHUIS ARCHITECTUUR.

De N.V. Meubileringsbedrijf Mesker heeft in de showroom — de Ruyterkade 58 — een model eetkamer ingericht, welke op voldoende wijze demonstreert de hoge trap van binnenhuis architectuur.

Ondanks de bescheiden ruimte, waarover men beschikken kon, is de juiste sfeer toch artistiek getroffen.

Het betreft hier een geheel notenhouten ameublement, bestaande uit dressoir, vier stoelen, uitschuiftafel, twee armstoelen en het geheel geconstrueerd naar eigen ontwerpen.

De bekleding — beige met een stemmig gouddraadje — geeft een beschaafde indruk, evenals het Frans vloerkleed.

Modern is zeker de „smoked glass" spiegel boven het dressoir, dat een verrassend effect biedt. Het is een Amerikaanse vinding, indirecte verlichting, dat aan het interieur een warm cachet verleent.

Het zilveren bestek, kandelaars, koffiestel enz, werd welwillend ter beschikking gesteld door „De Gouden Beker", het kristal en porcelein werk door Henriquez —Herenstraat — P.I.

Het doel van deze binnenhuis architectuur expositie is te laten zien, hoe men sfeer kan brengen in de sfeerloze tropen.

Te veel wordt het interieur verwaarloosd, dat heeft Mesker's expositie ons pijnlijk doen ervaren. De heer C. Slob leidde ons rond en wij kunnen onze lezers warm aanbevelen een kijkje in deze showroom te nemen. U zult er geen spijt van hebben.

EXPOSITIE ENGELS.

Wij hebben enige dagen geleden een bezoek gebracht aan het Curaçaos Museum, waar thans een expositie van werken hangt van het echtpaar Engels. Is het wonder, dat wij verklaren dat wij met een zeker gespannen nieuwsgierigheid de treden beklommen van dit rustige gebouw aan de van Leeuwenhoekstraat? Immers, het is — naar wij menen te weten — de eerste keer dat men in de gelegenheid gesteld wordt alle werken van de heer en mevr. Engels te bezien.

Er hangen ruim 75 doeken en toont ons in duidelijke afbeeldingen de schilderkunst van de exposerenden. En laten wij eerlijk bekennen, wij waren verrast. De collectie, die daar tezien valt is een exponent van de moderne schilderkunst niet alleen, er zijn ook genoeg doeken te bewonderen, die — wij zouden bijna willen zeggen, gelukkig — niet tot de moderne schilderkunst behoren. Wij hebben bewondering voor de koppen, hoe raak is bijv. onze Economist Jan Hubertus niet getypeerd, hoe verraste ons niet het meisjesportret van Maria Boskaljon. We hebben ook andere werken kunnen waarderen, alleen die modernen niet.

Misschien staat ons hart er niet voor open, maar doeken zoals „Abstract", „Droombeeld" en zo zouden wij er meerdere kunnen noemen, zeggen niets tot ons, zijn dood, zij betekenen voor ons slechts ruwe lijnen met verf en veel kleuren, waarvan ons de zin, compositie en warmte verloren gaan. De meisjeskoppen, de vrouwen figuren met die karakteristieke koppen, doen het veel beter en getuigen van diepe kennis van het volk zelve. De landschappen zijn zuiver en natuurlijk, Dodo Boskaljon is Boskaljon zoals hij is, de rustige filisoferende musicus. De techniek van mevr. Engels in haar poppen doet eenvoudig en kinderlijk aan, doch haar werken spreken ons door die soberheid sterk aan.

Er zijn 75 stukken, zij geven een hele episode weer, want het eerste schilderij ontstond in 1941, de laatste is van dit jaar. Tien jaren vruchtbare arbeid van schilderijen, waarvan velen gewijd aan onderwerpen van eigen bodem. En nu willen wij onze lezers niet vermoeien met zwaarwichtige ochtend beschouwingen, en spreken over pseudogeotrische figuren, over kleuren composities neergelegd in formules, maar de lezer aanraden: Ga er zelf eens heen, ga deze expositie eens bekijken om kom dan tot de conclusie, dat het zeker de moeite waard is. Wellicht dat U het abstracte meer weet te waarderen dan Uw verslaggever.

Rest ons nog te vermelden, dat deze interessante expositie morgenochtend elf uur geopend zal worden en ruim een maand in het museum te bezichtigen zal zijn.

NIEUWE VERKEERS-REGELING.

Met ingang van Donderdag 28 December a.s. zal er een nieuwe verkeersregeling in werking treden. Nu de Neptunusstraat gereed gekomen is, zal met ingang van die datum de Kortijnweg alleen nog maar bereden *kunnen* worden tot aan het transformator huisje op het L. B. Smithplein. Een bord, verboden inrit, zal geplaatst worden op de hoek van de Hoogstraat en Arubastraat. Met andere woorden, het verkeer kan *niet* meer doorrijden naar de Westwerf. Hierdoor worden verkeersopstoppingen, veroorzaakt door het verkeer, komende uit de Rouvilleweg, voorkomen en kan het verkeer, dat gespuid wordt op het Brionplein, sneller worden weg — geredigeerd.

Komende van uit de richting Plantersrust kan men dus op verschillende manieren het Brionplein bereiken: n.l. via het Rif, via de van Leeuwenhoekstraat en van Slobbeweg, via de Witteweg en Erasmusstraat naar de van Slobbweg en via de Neptunusstraat en P. Eeuwensweg.

DE VERKIEZINGS UITSLAGEN OFFICIEEL GOEDGEKEURD.

Hedenmorgen 10 uur vergaderde het Hoofdstembureau met tal van vertegenwoordigers van de politieke partijen ten onzent. Naar de heer E. M. Bartels Daal ons mededeelde, werden geen bezwaren naar voren gebracht met betrekking tot de uitslagen.

STATEN VERGADERING.

Gisteravond zouden de Staten der Ned. Antillen in vergadering bijeenkomen teneinde de stukken, die voor 31 December a.s. de deur uit moeten, vast te stellen. HET C.A.B. zou dan naar aanleiding dier vastgestelde stukken zich kunnen voorbereiden op de openbare behandeling daarvan.

De meeste statenleden kwamen niet opdagen, zodat de vergadering geen doorgang kon vinden.

H. M. KONINGIN JULIANA SPREEKT TOT DE WEST

In afwijking van het radio programma van de PCJ, elders in dit blad afgedrukt, zal er **morgenavond** om 20.10 uur — na de nachtmis uitzending — een speciale uitzending volgen.

De Koninklijke familie viert Kerstfeest met het personeel van het Koninklijk paleis te Soestdijk. Het programma vermeldt voorlezing van het Evangelie van Lucas, hoofdst. II door H. M. de Koningin.

Hierna zal Z.K.H. Prins Bernhard een korte toespraak houden. Rosa Spier zal deze uitzending besluiten met harpspel.

Op **Eerste Kerstdag** 19.00 uur zal H. M. Koningin Juliana een rede uitspreken.

DE K.A.S. 1950 GESLAAGD.

De „Kerst Actie Suriname" heeft ook dit jaar een groot succes kunnen boeken. De K.A.S. 1949 mocht als zeer geslaagd genoemd worden, de resultaten van de actie 1950 zijn overweldigend geweest.

Deze gunstige resultaten werden mede bereikt, door de grote sympathie, van hen die bereid waren te geven en hun belangloze medewerken te verlenen. De grote groep van wijkmeesteressen en wijkmeesters, die de pakketten hielp ophalen, later sorteren en inpakken heeft het duidelijk bewijs geleverd, (ondanks het slechte weer, de vele vervoersmoeilijkheden, en het vaak opofferen van hun vrije tijd) dat zij meeleefde met het streven van de „Kerst Actie Suriname" n.l. om aan de meest misdeelden der Maatschappij in hun vaderland een Zalig Kerstfeest te bezorgen. De spontane wijze waarop werd bijgedragen door een ieder naar zijn vermogen, heeft de K.A.S. aangenaam getroffen, het vele werk ook lichter gemaakt en de actie 1950 in staat gesteld niet minder dan 116 colli bestaande uit: 6 colli speelgoed, 13 colli lectuur, 3 colli manufacturen 3 colli diversen 1 colli babygoed, 903 st. herenkleding en schoeisel, 856 st. dameskleding en schoeisel, 434 st. kinderkleding, 35 st. kleden, 2 st. kinderwagens en 2 st. kinderfietsen naar Suriname te verschepen. Speelgoed en kinderkleding zullen naar het Doofstommen Instituut verwezen worden.

Naast de grote dank aan hen die „goederen" gaven, zijn wij erkentelijk aan hen, die het vervoer der goederen naar Suriname mogelijk maakten. In de eerste plaats een oprecht woord van dank aan de Directie van de C.P.I.M. die evenals het vorig jaar bereid was de vracht der Kerstpakketten naar Suriname te bekostigen.

Een warm woord van dank aan de Scheepvaart Maatschappij Suriname, voor de belangrijke reductie op het vracht tarief. Een woord van dank aan degenen die kosteloos de pakketten vervoerden van Club J.P.F. naar de steiger van de C.T.C., en aan het personeel van de C.T.C. die zich spontaan belastte met het wegen van de colli.

Een woord van dank aan Club J.P.F. die een harer kamers beschikbaar stelde voor het opslaan en sorteren der goederen.

Moge, de K.A.S. 1951 eveneens een succes worden, zijn de oprechte wensen van de initiatiefnemer:

T. R. Petzoldt — voorzitter; Th. Comvalius — ondervoorzitter; H. L. Braam — secretaris; W. Goedhart — penningmeester; G. Smit en A. Pengel — commissarissen.

KOMEN NAAR DE ANTILLEN

Met het ms. „Willemstad", die op 15 December uit Amsterdam vertrok komen onderstaande passagiers naar de Antillen. Bovengenoemd schip wordt op 7 Januari a.s. te Curaçao verwacht.

Curaçao: Mevr. E. W. Dijkstra-Viruly Verbrugge (te Curaçao verwacht 18 Jan.) — Hr. en Mvr. P.E.E. Briëtt en 3 k; Hr. en Mevr. G. Admiraal en 2 kinderen — Hr. en Mevr. C. A. Winkel en 2 kinderen — Hr. J. N. Heyer — Hr. en Mevr. W. Meyering en 4 kinderen — Hr. en Mevr. R. Blomont en 7 kinderen — Hr. C. C. M. van Opstal — Hr. J. Akkerman — Mevr. B. M. van Essen — Hr. H. A. M. Verkuyl — Mevr. M. E. J. Beenv. d. Graaf en zoon — Hr. en Mevr. B. G. Wessel — Mevr. F. J. Spaans-Rotmans — Mevr. A. van Keeken- v. Aasch — Mevr. P. Thomas-Witvoet — Mevr. E. Hüffner-de Koning en baby — Mevr. A. v.d. Weg-Leegwater en 2 kinderen — Mevr. H. Bongaertz-Engelshor — Hr. J. Volder — Mej. H. Walkate — Mevr. J. C. Jansen-Rebel — Mevr. M. Klaassen-Jansen en dochtertje — Hr. en Mevr. D. F. Sant en baby.

Aruba: Hr. R. Cameron — Hr. A. H. Tee.

C.P.I.M. PAPIAMENTO CURSUS

Onder leiding van de Training sectie van de afdeling „Industrial Relations" der CPIM/CSM werd in Mei 1950 een aanvang gemaakt met een aantal cursussen in het Papiamento aan CPIM en CSM employe's.

De eerste serie cursussen is thans geëindigd; in totaal hebben 130 deelnemers de lessen geregeld gevolgd.

Tot besluit van deze eerste cursussen zullen de deelnemers, met hun leraren, de heren E. R. Goilo, N. A. Piña en J. R. Quast, onder auspiciën van de afdeling „Industrial Relations", op Vrijdag 29 December a.s. van 5 tot 6 uur n.m. in club „Groot Kwartier" tot een koele dronk genodigd.

VEEL VIERWIELERS.

In December 1949 telden de eilanden Curaçao en Aruba in totaal 7.299 auto's waarvan 4.544 op Curaçao en 2.755 op Aruba in gebruik waren.

De meesten zijn van Amerikaanse oorsprong.

ARUBA

DANK.

Namens alle leden van de diverse stembureaux brengen wij dank aan het Hoofdstembureau voor de uitstekende organisatie op deze 21ste December. De organisatie was van dien aard, dat velen een prettige herinnering hebben aan deze dag. De voeding, verzorgd door de plaatselijke hotels en restaurant werd gewaardeerd.

Een woord van dank aan de bevolking van Aruba die geleid door haar politieke leiders, rustig en kalm naar de stembus zijn gegaan. Diverse autoriteiten verklaarden ons, dat dit een zeer rustige stemming was, wij zouden dit kunnen toeschrijven aan het feit dat men het politiek krakeel en lawaai moe is.

Ons politiekorps een woord van lof voor haar optreden.

Tot slot dank voor de uitstekende persplaatsen in het Hoofdstembureau, waar tot laat in de avond een geanimeerde stemming heerste.

KERSTDINER.

Vrijdag avond werd in de Tivoliclub het jaarlijks kerstdiner gehouden, waarvoor dit jaar zeer veel belangstelling bestond. Ongeveer 130 leden namen hieraan deel.

MESKER OPENDE.

Vrijdagmiddag opende Mesker, haar filiaal op Aruba. Dit filiaal is gevestigd op Dakota in het gedeelte van het Warehouse van Maduro en Sons. In korte tijd heeft men deze beschikbare, eenvoudige ruimte, smaakvol, zoals wij van Mesker gewoon zijn, aangekleed tot moderne toonkamers, waar een ieder gaarne zal vertoeven en zijn keuze zal doen uit de geselecteerde voorraad. De heer Boskamp en echtgenote, die de leiding hier hebben en ervaring hebben, zullen U hierbij gaarne van dienst zijn. De Directeur, de heer Ellebeek, opende de middag door alle aanwezigen welkom te heten en erop te wijzen dat deze kleine baby op Aruba zou moeten groeien. De heer P. Wurtz dankte namens de aandeelhouders en sprak zijn vertrouwen uit in de firma en haar werk.

Wij zijn ervan overtuigd, dat de heer Ellebeek met zijn baby zal moeten oppassen, want wij zijn er van overtuigd, dat hij zeer zeker zal groeien. Immers, tot op heden, kende Aruba niet een dergelijke zaak, waarbij tevens eerste klas vakmensen werkzaam zijn. Mesker verkoopt niet alleen meubelen, doch repareert ze ook ter plaatse, men beschikt hiervoor over een geoutilleerde werkplaats. Men zal U gaarne van advies dienen, wij raden U aan eens een kijkje te gaan nemen op Dakota.

Voor deze nieuwe industrie op Aruba een hartelijk welkom.

NOG EEN BEETJE GEDULD.

Het schijnt een minder gunstige tijd te zijn op het ogenblik voor Loterijen, wellicht in verband met de Sinterklaas en Kerstdrukte. Een en ander had tot gevolg dat ook de Loterij ten bate van *„Aruba's Jeugdharmonie Fonds"* de laatste tijd niet zo erg liep en de trekking werd daarom uitgesteld tot een flinke tijd na al deze feestelijkheden; n.l. tot 5 Maart 1951.

Wij willen van de gelegenheid nog eens gebruik maken om *iedereen* aan te sporen een lotje te kopen, daar het hier een buitengewoon goed en 100% Arubaans belang geldt. Dit muziekgezelschap is een van Aruba's oudste verenigingen. De afdeling Oranjestad bestond op 30 September l.l. reeds 30 jaar!

Jeugdbelangen en Arubaanse belangen, dus ...... niemand kan zich hiervan afzijdig houden.

NIEUWE GEZANT IN COLOMBIA

's-Gravenhage. — De heer G. M. Bijvanck is benoemd tot gezant van Nederland in de Republiek Colombia.

De Heer en Mevrouw
MARIO F. R. ARENDS — ODUBER
geven met grote blijdschap en dank aan God kennis van de geboorte van hun zoontje

SIMON RICHARD

Oranjestad, 21 Dec. 1950.
Wilhelminastraat 12.

Officiele Mededelingen van de Aruba Voetbalbond

TREKKINGSLIJST VAN DE LOTERIJ TEN BATE BOUW SPORTSTADION ARUBA.

Trekking gehouden op Woensdag 20 December 1950

05087	1ste prijs	Auto Plymouth Coupe.
02206	2de prijs	Motorfiets Harley Davidson.
10897	3de prijs	Slaapkamer ameublement.
07166	4de prijs	Grote ijskast.
11158	5de prijs	Deepfreezer.
08284	6de prijs	Radio pickup „Admiral".
02995	7de prijs	Waterkoeler „Oasis".
07898	8ste prijs	Gasstoof „Estate".
00951	9de prijs	Kleine ijskast.
05953	10de prijs	Schrijfmachine „Remington".
09000	11de prijs	Schrijfmachine „Royal".
06451	12de prijs	Zes utility-tables.
00319	13de prijs	Naaimachine „Husquevarna".
07091	14de prijs	Eetkamerset.
08811	15de prijs	Gasstoof „Husquevarna".
09548	16de prijs	R.C.A. Pick-up.
07047	17de prijs	Kleerkast.
08198	18de prijs	Gouden Herenpolshorloge.
04013	19de prijs	Gouden Damespolshorloge.
06265	20ste prijs	Kamferkist.
04026	21ste prijs	Herenrijwiel „Hercules".
05318	22ste prijs	Damesrijwiel „Raleigh".
02683	23ste prijs	Gero Zilver tafelset 6 pers.
04972	24ste prijs	Jongensrijwiel.
03274	25ste prijs	2 kisten Bols.
09017	26ste prijs	Vloertapijt.
04558	27ste prijs	Jongensrijwiel.
00101	28ste prijs	Kamerradio „Air King".
08455	29ste prijs	Stalen Herenpolshorloge.
08965	30ste prijs	Plaque damespolshorloge.
09443	31ste prijs	Parker 51 vulpenset.
06527	32ste prijs	Schemerlamp met electrische klok.
00163	33ste prijs	Waterman vulpenset.
03019	34ste prijs	Waterman vulpenset.
08657	35ste prijs	twee stalen eetkamerstoelen.
01139	36ste prijs	Fototoestel „Ansco".
04388	37ste prijs	Alexander vulpenset.

Aruba, 20 December 1950.

FILM

„Nancy goes to Rio" is een vlotte amusante show film in mooie kleuren, meeslepende muziek en vurige rumba's en samba's romantiek, liefde, humor en veel misverstanden, die tenslotte allen worden opgelost. Er zijn nog al wat bekende filmfiguren in deze rolprent tezamen gebracht om dit product te doen slagen. Het verhaaltje, dat er om heen geweven is, heeft niet zo veel bijzonder veel om het lijf, maar dat is in een show film altijd minder, wanneer de muzikale omlijsting met de dansen maar in orde zijn. En daarvoor is in deze film wel gezorgd.

De humor ontbreekt ook niet, daar staat grootvader, die zich wonderwel weet aan te passen in het leven van artisten en naar de hand dingende candidaten van zijn charmante kleindochter. Het happy-end ontbreekt niet, iedereen is gelukkig en tèvree, evenals de toeschouwer, in „West End Theater", die deze film wel zal weten te appreciëren.

SPORT

OM HET KAMPIOENSCHAP VAN B-KLASSE.

Hedenmiddag vier uur speelt PSV de tweede wedstrijd voor het B-kampioenschap tegen SVA. Naar wij vernemen zal SVA met twee invallers verschijnen, maar aangezien SVA nog één kans te verspelen heeft, zal zij ongetwijfeld alles op alles zetten. Het belooft dus een interessante wedstrijd te worden op het terrein van Mundo Nobo.

AGENDA

WEST-END: „Nancy goes to Rio" Zaterdag 19 en 21.15 uur, Zondag 10.30 en 20.30 uur; „Congo Bill" Zondag en Maandag 18.30 uur; „Lost in a harem" Maandag 20.30 uur; „Out of black mesa" Dinsdag 16.30 uur; „Stormy trails" Zondag 16.30 uur; „West of Nevada" Maandag 16.30 uur; „Brindis a Manolete" Dinsdag 10.30 uur; „The kid from Cleveland" Dinsdag 18.30 en 20.30 uur.

CINELANDIA: „The law of the lash" Zaterlag 19 uur; „Range Justice" Zondag 18.30 uur; „Under my skin" Zaterdag 21 uur, Zondag 20.30 uur; „Secret valley" Maandag 18.30 uur; „Undertow" Maandag 20.30 uur; „Gun runner" Dinsdag 18.30 uur; „House across the street" Dinsdag 20.30 uur.

ROXY: „Free for all" Zaterdag 19 en 21 uur, Zondag 10.30, 18.30 en 20.30 uur; „It happened out West" Zondag 16.30 uur; „Bambi" Maandag 16.30 uur; „Bagdad" Maandag 10.30, 18.30 en 20.30 uur; „13 Rue Madeleine" Dinsdag 10.30 uur; „Pinocchio" Dinsdag 16.30 uur; „Michael O'Halleron" Dinsdag 18.30 en 20.30 uur.

CURACAO MUSEUM: Expositie Engels, dagelijks 10—12 en van 2—5 uur.

APOTHEKEN: De weekdiensten der apotheken worden waargenomen door: **Botica Juliana**, Julianaplein 6, tel. 2400 en **Botica del Pueblo**, Bredestraat 82 (O.), tel. 3718; ook de Kerstdagen).

GENEESKUNDIGE DIENST: De dienst in het stadsdistrict en de Havendienst worden van Zat rdag 23 December 18 uur af tot Zondag 24 December 18 uur waargenomen door de gouvernements-geneeskundige M. Berkenveld, arts, Berg Altena 49, tel. 1395, van Zondag, 24 December 18 uur af tot Maandag 25 December 18 uur door Dr. M. Taytelbaum, arts, Pietermaai 6-A, tel. 1750 en van Maandag 25 December 18 uur tot Dinsdag 26 December 8 uur door Dr. J. W. M. Tromp, Cas Corraweg 37, tel. 5224.

COLONNE RODE KRUIS: Ingeval van nood bellen: **J. R. v. Geffen, tel.** 1189 (dag en nacht).

SCHEEPSREPARATIE C.P.N.: Wachtdienst,
24 Decembed 7 — 15 uur J. Heucsloot, tel. 5210.
25 December 7 — 15 uur A. Erkelens, 1193.
26 December 7 — 15 uur C. Rentier, tel. tel. 1193.

WIT-GELE KRUIS: De nachtdienst der verpleegsters wordt waargenomen door Zuster Mestrom, Marktstraat 1, tel. 1836.

OPENSTELLING TELEGRAAFKANTOREN:
Kantoor Hato: werkdagen van 07.00 — 18.45
Kantoor Handelskade 6; werkdagen van 07.00 — 19.45.
Kantoor Wilhelminaplein (CWZ-gebouw): dagelijks dag en nacht.

WAAR HALEN WIJ BENZINE?

Dit week-end kunnen wij benzine halen bij: Pelayo Jansen — Sta Rosa; Pablo Frederick — Salinja; C. Winkel & Zonen — Rio Canario; Mevr. v.d. Mark — Cas Chiquito; Ellis & Dania — Molenplein; E. M. de Jongh — Mundo Nobo; J. P. Bakhuis — Berg Altena; Dario Cardoze — Hendrikplein en De Ruyterkade Pomp — De Ruyterplein.

Op Maandag, 1e Kerstdag:
Dario Cardoze — Luna Park; H. C. Galmeyer — Cerito; Servicenter — Van Engelen; J. R. Elsevier — Gasparito; J.H. Jonckheer — St. Helena; H. J. Scheidelaar — Mundo Nobo; A. D. Capriles & Co — Oranjestraat; H. Winkel — Hendrikplein en J. Isa, Hato.

Op Dinsdag, 2e Kerstdag:
Pelayo Jansen — Sta. Rosa; Pablo Frederick — Salinja; C. Winkel & Zonen — Rio Canario; Mevr. v.d. Mark — Cas Chiquito; Ellis & Dania — Molenplein; E. M. de Jongh — Mundo Nobo; J. P. Bakhuis — Berg Altena; Dario Cardoze — Hendrikplein en De Ruyterkadepomp — De Ruyterkade.

EMMASTAD

Telegram Afdeling:
Weekend Wacht 23 Dec. (18.30) — 25 Dec. (7.30) R. H. Helweg, tel. 2140—2845; bij geen gehoor tel. 2400.
25 Dec.: 7.30 — 7.30 uur A. R. Th. Henze, tel. 2462.
26 Dec.: 7.30 — 7.30 uur J. Kokshoorn, tel. 2038.

Personeel Afdeling:
23 Dec. tot en met 26 Dec.: M. B. Lansink, Hotel Negropont, tel. 2351—2141; bij geen gehoor tel. 2843—2844.

Materialen Afdeling:
23 en 24 Dec.: J. Nolte, Parkweg 8, J.D. tel. 4324.
25 Dec.: Th. G. Boot, Binnenweg 10, J.D., tel. 4321.
26 Dec.: J. F. Beyleveldt, Negropont 49A, tel. 2027.

Geneeskundige Dienst:
23 Dec. (12.30) — 25 Dec. (7.30) Dr. Beekman, tel. 2412; b.g.g. tel. 2409.
25 Dec. (7.30) — 26 Dec. (7.30) Dr. De Loos, tel. 4232; b.g.g. tel. 2409.
26 Dec. (7.30) — 27 Dec. (7.30): Dr. Ansingh, tel. 2697; b.g.g. tel. 2409.

C.S.M.

Rederij:
23 Dec.: J. Hemmes, tel. 2701.
24 Dec.: H. Poot, tel. 2570.
25 Dec.: P. W. K. Zuiderent, tel. 2950.
26 Dec.: J. W. H. Zimmermann, tel. 2486.

Scheepsagentschap:
23 Dec.: 00.00 — 08.00 uur W. R. Engelsman, tel. 2304; 08.00 — 18.00 uur kantoor, tel. 2458—2551; 18.00 — 24.00 uur G. H. v. Leeuwen, tel. 2174.
24 Dec.: 00.00 — 24.00 uur G. H. v. Leeuwen, tel. 2174.
25 Dec.: 00.00 — 08.00 uur G. H. v. Leeuwen, tel. 2174; 08.00 — 24.00 uur A. Bloemink, tel. 2288.
26 Dec.: 00.00 — 08.00 uur A. Bloemink, tel. 2288; 08.00 — 18.00 uur W. R. Engelsman, tel. 2304; 18.00 — 24.00 uur G. H. v. Leeuwen, tel. 2174.

Dok Afdeling:
23 Dec.: J. P. Marcussen, tel. 2420.
24 Dec.: J. P. Marcussen, tel. 2420.
25 Dec.: W. J. v.d. Heydt, tel. 2037.
26 Dec.: J. Grasman, tel. 2228.

Bioscoop: Zaterdag „Mariandel"; Zondag „The Cariboo Trail"; Maandag: Geen voorstelling; Dinsdag: „I was a male warbride". Toegang boven 16 jaar.

Wij herinneren U er aan, dat de kapel van Welgelegen voortaan onder de NACHTMIS voor het publiek gesloten blijft

DE OVERSTE VAN WELGELEGEN

Het Bestuur van de R.K. Onderwijzers Vereniging 'Don Bosco' wenst al haar leden van harte een

ZALIG KERSTFEEST

Gezellige Kerstdagen
en een voorspoedig, gezond Nieuwjaar
TOEGEWENST DOOR
DE STICHTING „DE NEUTRALE WIJKVERPLEGING".
Zr. J. Parker
Zr. P. Moy
Zr. M. v. d. Mark
Zr. Carmen Minguel.

AANBESTEDING.

De Directeur van Openbare Werken zal op 30 December 1950, des morgens 11 uur, ten kantore van D.O.W. Aruba, in het openbaar aanbesteden:

Bestek No. 130: Het uitbreiden van de R.K. Meisjesschool op Noord, Aruba.

Bestek en tekeningen zijn van Zaterdag 23 December af te verkrijgen aan de kantoren D.O.W. op Curaçao en Aruba, tegen betaling van ƒ 10,— per stel.

Restitutie aan inschrijvers bij inlevering der ongeschonden stukken op de dag van aanbesteding ƒ 9,— per stel

De Directeur van Openbare Werken,
G. SCHOORL.

De blijde boodschap

Een blijde boodschap voor ons! Wij geloven onze oren nauwelijks.

In deze tijd, waarin alle boodschappen rampen zijn, of dreigingen van nieuwe rampen, een blijde boodschap voor ons.

Wel is de nacht Zwart, die wij ons gesticht hebben. Wel is het zwaard dodelijk, dat wij in de duisternis boven ons eigen hoofd gehangen hebben. En dat in deze eeuw van vooruitgang, van de veel geroemde verbetering „op alle gebied". In deze eeuw, die zich door zijn verlichting zo gunstig heet te onderscheiden van de duistere middeleeuwen. Onze verlichte eeuw, die wij in de zwartste van alle nachten verkeerden; waarin wij een zwaard boven onze hoofden hingen, zo dodelijk scherp als slechts de vooruitgang op alle gebied het wetten kan.

De nacht, die wij ons stichtten! Hebben wij die nacht gesticht? Wat zijn we anders dan machteloos sidderende slachtoffers? dan hulpeloos verbijsterde toeschouwers? Een weerloze prooi, die smeekt en schreit en schreeuwt van ontzetting en radeloos met de armen zwaait en ze beschermend strekt boven het hoofd in een futiel gebaar van verweer?

Hebben wij die nacht gesticht? Hebben wij dat zwaard gewet?

Dé nacht, die geen mens wil, en die geen mens schijnt te kunnen verdrijven.

Was onze koortsachtige bedrijvigheid, was ons rusteloos ploeteren ooit op het stichten van deze nacht gericht? Heeft onze hoge hoop op vooruitgang zich ooit aan deze infernale duisternis gevoed?

En toch: hier is de nacht, zwarter dan ooit in de geschiedenis der wereld. Zwartste nacht, onze vooruitgang ten spijt. Onze vooruitgang „op alle gebied" ten spijt, omdat wij ons zelf nu reeds eeuwen in het duister gelaten hebben omtrent dit éne punt: dit „op alle gebied".

Want niet om de vooruitgang zijn we in de nacht, maar omdat we ons zelf opbliezen in zelfbehagen, zo bol, dat onze ogen er van toegroeiden; zodat wij de kalkoense hanen in zinloze cirkels onze trots liepen te luchten en er blindelings verzekerd van waren, dat onze vooruitgang er één was „op alle gebied": daarom openen we nu onze ogen en staren ontzet in dit helse duister en zien het flikkeren van het boven ons hangende zwaard in het weerlicht dat toornig beeft aan de horizon.

Niet om de vooruitgang zijn wij in de nacht, maar omdat de vooruitgang niet was „op alle gebied"; maar omdat er één gebied was, waarop wij achter uit gingen. Een gebied, voor onze verblinding zo onbetekenend, dat het geen beperking behoefde te stellen aan deze heerlijke algemeenheid „op alle gebied", maar een gebied, dat in werkelijkheid zo veelbetekenend is, zo vitaal belangrijk, dat achteruitgang op dit ene gebied de vooruitgang op alle andere gebied tot een kortere weg naar de ondergang maakt; dat duisternis op dit ene gebied, de verlichting op alle andere gebieden in de zwartste nacht verkeert.

Zo stichtten wij deze zwartste nacht, die wij niet willen; waartegen wij ons weerloos voelen. Zo zijn wij in de tijd gedwaald, waarin elke boodschap met samengeknepen hart ontvangen wordt, omdat iedere boodschap de ontploffing is van een ramp en iedere boodschap de dreiging van nieuwe rampen.

Maar thans: in deze nacht, een blijde boodschap voor ons!

In deze nacht licht. Niet het spookachtige rode licht van een wereldbrand, maar het zilverwitte licht van een hemelfeest. In deze nacht boodschappers: niet de gevluchte verslagenen, de enig ontsnapte om de katastrophe te verhalen, maar hemelgeesten, onaantastbaar voor de slagen van de nederlaag.

„Wij verkondigen u een blijde boodschap.
Vrede is er op aarde voor mensen van Goede Wil".

Dat is de boodschap, die zij brengen: Vrede!

En hoe weinig wellicht begeestert deze boodschap ons hart; ontsteekt daarin de vlam van nieuwe hoop. Vrede! Hebben wij die belofte niet vaker gehoord? Horen wij hem feitelijk niet overal? Uit alle monden, zelfs uit die welke allerminst engelachtig zijn? En ondanks deze eindeloos herhaalde belofte: wat is er minder dan vrede?

Maar de boodschap, die gij hoorde, luidde die niet: Vrede door berekening? Vrede door list? Vrede door lafheid? Vrede door macht en bruut geweld? Was het dat niet, wat gij hoorde?

En de ervaring leerde ons onmiskenbaar, dat dit geen blijde boodschap is, dat dit in het geheel geen boodschap is; dat de enige boodschap, die wij ontvangen, die is van rampen en van de dreiging van nieuwe rampen.

Doch nu klinkt door de nacht:

Vrede! Niet door macht, maar door goede wil.

En waarom zou ons hart niet herademen in nieuwe hoop? Omdat wij ook van **deze** boodschap niets verwachten?

Als dit zo is, dan hebben wij dit éne uit het oog verloren in de nacht der „verlichtingen", waarin wij ons zelf brachten. Dan hebben ook wij vergeten, dat onze vooruitgang niet was „op alle gebied"; dat er één terrein was, waarop wij achteruit gingen, en dat dit is: het terrein van „de goede wil".

Nimmer volprezen zij onze vooruitgang!

Doof zijn we van zulke jubelkreten en verblind door het licht, dat zij ontstak. Zij reikt tot de buitenste sferen van het heelal en dringt door tot in de kernen der atomen. Daartussen vliegen onze stratocruisers door de lucht en staan onze wolkenkrabbers onaantastbaar in de aarde geplant. Wij maken mechanische hersens, die alles doen behalve denken en we zijn tevreden in het bewustzijn, dat we onze eigen hersens voortaan niet meer behoeven te gebruiken. De lift rukt ons omhoog en de auto vooruit. Wij maken ons ons eigen weer en de automaat geeft ons te eten. Niets behoeven wij te doen dan neer te vallen in onze luie stoel, om ons met gestrekte benen door de machine te laten leven.

Nimmer volprezen zij onze vooruitgang!

Blind zijn we van haar neonlicht. Blind voor deze kleine gaping in de massale colonne der algemene opmars; deze bescheiden leegte, die desastreus is omdat ze de massale colonne der geharnaste natuurkrachten verpletterend keert tegen ons vege lijf. Blind zijn we voor de afwezigheid van de goede wil. En de kernen der atomen ontploffen in ons eigen gezicht. Motoren razen als vratige beesten en het heetste vuur maakt houtskool van onze lijken.

Geen goede wil. En er is geen blijde boodschap meer voor ons in de nacht, doch slechts van rampen en van de dreiging van nieuwe rampen.

Geen goede wil. En iedere stap op de weg der vooruitgang is een stap op de weg naar een sneller, afschuwelijker ondergang.

„Wij verkondigen u een blijde boodschap.
Vrede is er op aarde voor mensen van goede wil".

O, engelen van de Kerstnacht, meer dan Uw boodschap, hebben wij uw licht van node om uw boodschap te verstaan.

Zie, in het duister van de nacht der „verlichting" staan wij aan de rand van de afgrond.

En wanneer, wanneer zal de wereld uw boodschap dan eindelijk verstaan?

En verstaan dat geen boodschap blij kan zijn, tenzij voor hen die goed van wille zijn?

BEGIN VAN KERSTNACHT

De Moeder Gods was nog niet
gekomen tot den stal,
de herders hielden nog rustig
hun nachtwacht in het dal;

Sint Joseph liep nog zoekend
de deuren af in 't dorp,
de boeren bij den teerling
roerden nog worp om worp;

soldaten en aangereisden
zaten nog neer bij den wijn,
knechtjes en maagden schreden
nog over paden en plein;

de velden lagen nog ledig
de heuvels stil daaromtrent;
Efratha was nog vergeten
Bethlehem onbekend;

de Draak die rondging op aarde
speurde zijn Winnaar nog niet,
het wijde gebied van den Nacht had
nog geen lichtend Verschiet;

nog brandde niet aan den hemel
Gods teeken in de Ster,
nog stonden de blijde Engelen
fluisterende van ver;

het was de laatste avond
onder het oude bewind;
de eeuwen der eeuwen naderden
nu tot het uur van het Kind.

A. J. D. van Oosten

Volkse Kerstgebruiken

Reeds weken te voren kondigt allerlei lawaai in de lucht, van toeterende horens en luidende klokken, het naderende Kerstfeest aan. De boze geesten welke in de midwintertijd op aarde rondzwierven, moesten op een afstand worden gehouden. Draagt niet menige kerkklok het opschrift: Daemones fugito: ik verjaag de demonen? Doch thans worden deze klanken opgevat als een vreugdebetoon over de geboorte van Christus. Als de Twenthse boer uit zijn midwinterhoorn de langgerekte, zwaarmoedige oeklanken haalt, voelt hij zich één met de herders van Bethlehem.

Van de eerste Adventszondag (vier weken vóór Kerstmis) af tot de octaaf van Driekoningen toe bespeelt hij, vooral 's avonds van negen uur, zijn instrument, waarbij de put als klankbord dienst doet. Laat één hoorn zijn geschal horen, dan wordt dit weldra van alle kanten door hoornblazers beantwoord. Zelf maakt de Twenthse boer zijn horen uit twee gebogen stukken hout, die hij uitholt en met twijgen samenkuipt. Deze hoorn, van één tot anderhalve meter lengte, heeft in uiterlijk als in klank veel overeenkomst met een Alpenhoorn. Dit Twenthse midwinterblazen is nu nog alleen in het Oosten van Twenthe (Ootmarsum, Denekamp) in gebruik.

Kerstluiden

Ook kan men in deze streek door de stilte van de Kerstnacht de klokken horen beieren (Borne, Denekamp, Markelo). Dan zingen de drie klokken, de kerkklok, de doodsklok en de brandklok, te zamen hun kerstlied, dat veel rhythmisch gevoel van de klokkenluider vereist. Dit kerstbeieren is helaas op vele plaatsen in woest gelui ontaard, zodat het werd afgeschaft.

Duivelsjagen

Zo ging het ook met het Thomasluiden, het „duiveljagen" in Groningen en de Zuidoosthoek van Friesland. Daar kan men op sommige oude kerkhoven bij de kerk, ook wel zonder naburige kerk, een zware overkapte stellage van balken en binten zien staan, enkel of dubbel, waarin één of twee klokken hangen. Dit is de klokstoel, het klokkenhuis, ouder dan de kerk en buiten kerkelijk verband, eigendom van de oudere dorpsgemeenschap, die er de vrije beschikking over heeft. Van Sint Thomas (21 Dec.) af tot Nieuwjaar toe plachten de dorpelingen dag en nacht onafgebroken de klokken te luiden. Ploegen van „stjurders", opgeschoten jongens en mannen, wisselden elkaar zwijgend af, ieder stond erop „zijn beurt af te luiden". Met ontbloot hoofd werd de kunst beoefend, door de een met meer geluk dan door de ander.

Het is te begrijpen dat dit aanhoudend gelui een plaag was voor de omwonenden. Ook ontaarde de oude gewijde handeling door drankmisbruik en woeste dansen om de klokstoel, want ook de meisjes kwamen erbij. Het duiveljagen werd toen verboden, maar ging toch door. Het eind van het lied was dat de burgemeester de touwen, de klepel en eindelijk de klokken deed wegnemen, ja, tenslotte het klokkenhuis wel deed afbreken. Doch te Oudehorne heeft de burgemeester na het Sint Thomasoproer van 1892 de klok weer teruggegeven, „omdat hier valt te rekenen met een algemeen dorpsgevoelen". Het luiden is nu echter alleen toegestaan van 's ochtends zes tot 's avonds zeven uur en 's Zondags verboden.

Zal men de instandhouding van dit aanhoudende klokgelui niet, evenals die van de luidruchtige Sint-Nicolaasviering der Friezen, moeten toeschrijven aan hun late bekering? Friesland is ook de enige streek waar een spoor bleef bewaard van de midwintervuren.

Kersthaver

Vreedzamer Kerstgebruiken treft men bij onze Saksische bevolking aan. In Limburg legt men in de Kerstnacht (24 Dec.) haver buiten en geeft die als geneesmiddel aan de paarden. Te Beek legt men een snede brood buiten, „opdat de Paus te Rome die zal zegenen; ieder familielid eet er op Kerstdag een stukje van om die zegen deelachtig te worden. Algemeen is in het Oosten van ons land nog het geloof, dat de koeien in de stal klokke twaalf uur even opstaan en kunnen spreken, dat putwater wordt tot wijn, en de appelbomen bloeien. Doch wie dit zou willen horen of zien, zou het met de dood bekopen.

Dirk met de beer

In de Twenthse en Gelderse Achterhoek is op de heilige avond Dirk met de beer, ook Dirk met de honden, Beerneke van Galen genoemd, het schrikbeeld. Op de akkers rijdt hij rond om alles wat buiten rondslingert te vernielen. Daarom moet alle landbouwgereedschap in de schuur zijn opgeborgen, alles om het huis in orde zijn. Ook moet op Midwinteravond (24 Dec.) alle werk waarbij een rad draait, stilstaan. Dan zit men gezellig om de haard; in Protes-

tantse gezinnen leest de huisvader voor uit de bijbel en zingt men gezamenlijk psalmen of gezangen.

In de Katholieke kerk werden volgens oud gebruik tussen Kerstmis en Driekoningen door de gemeenteleden beurtzangen in de landstaal gezongen. Nog heffen in de Sint-Plechelmuskerk te Oldenzaal alle aanwezigen in de H. Mis van de Kerstnacht een dertiende-eeuws Kerstlied aan:

Een kindeken zoo lovelik
Is ons geboren heude..

Op Kerstavond komt het beste wat keuken en kelder opleveren, ter tafel. Een oud Gelders rijmpje zegt: „Kerstmis bakt alle man, Paschen wie kan en Pinksteren wie mèl hef." De offermaaltijden van onze heidense voorvaderen zijn geworden tot „dikkevretsavond" met Kerstmis en „volbuuksavond" met Oudejaar. Op beide avonden hield men, vooral in Friesland en Groningen, verlotingen van wild en gevogelte. Sinds de loterijwet van 1905 deze verbood, wordt om deze prijzen gesjoeld.

Sint Steffen-rijden

Zo plechtig als de Friese en Saksische boeren op 25 December Kerstdag vierden, zo vrolijk vierden zij de 26ste Sint Steffensdag, gewijd aan Sint Stephanus, de eerste christenmartelaar. Het overoude gebruik in de midwintertijd over de akkers te rijden, om hun vruchtbaarheid in het nieuwe oogstjaar te bevorderen, zal de Heilige, wiens feestdag in deze tijd viel, tot patroon van de paarden hebben gemaakt. Sint Steffen beschermt paarden en koeien tegen ziekte; hooi en haver worden op Sint Stephanusdag gewijd.

Het Sint-Steffenrijden heeft nu nog alleen in Drenthe plaats en is daar algemeen gebruikelijk. Men rijdt echter niet meer over de akkers, maar de boerenzoons uit verschillende gehuchten komen in een centrum samen en rijden gezamenlijk de omliggende gehuchten af, waar zij meestal even in de herberg vertoeven. Daarna keren zij weer naar hun uitgangspunt terug en blijven er in de herberg, soms een poosje praten, soms onder harmonicaspel. In Overijssel en de Gelderse Achterhoek is dit gebruik uitgestorven, al is te Laren (G.) een nieuwe ruitervereniging georganiseerd, die zich „de Sint Steffenrijders" noemen en op 26 December wel uitrijden.

In Drenthe trekken arme kinderen rond met een bosje hooi om de koeien te steffenen. Ze geven daarvan aan elke koe wat en zingen daarbij:

Ik steffen je koe,
Honderd gulden veur de koe
En mij 'n dikke stoetbrugk toe.

De boerin geeft hun een stoetboterham met een beschuit erop, appels, peren en noten.

Kerst geschenken

Meer en meer is Kerstmis in onze tijd een feest geworden, waarop men geschenken geeft. Tot dit gebruik heeft het Sint-Nicolaasfeest de weg gebaand.

De Hervorming nam aanstoot aan de algemene viering van de feestdag van een Katholieke heilige, zowel als aan de duivelsgestalte van zijn begeleider, Zwarte Piet. Door preken, tractaten en vermaningen verkondigde zij dat niet Sint Nicolaas, maar de gever van alle goeds Christus, de brenger der geschenken is. Ook in Katholieke kringen, die zich ergerden aan de luidruchtige Sint-Nicolaasommegangen, vond deze gedachte ingang. Zo bereidde de milde Sint Nicolaas de weg tot de Kerstgeschenken, werd zijn feestdag de vooravond van Kerstmis.

Kerstboom

Met het Kerstekind als gever kwam de kerstboom op de voorgrond. Omstreeks 1850 drong deze uit Duitsland tot ons door, eerst in de kerk en Zondagsschool, daarna in het huisgezin.

Doch ook in Duitsland zelf is de kerstboom geen oud gebruik; vóór het begin van de 17e eeuw is daar nergens van een kerstboom blijk of sprake. Eerst in 1605 wordt te Straatsburg van een dergelijk gebruik melding gemaakt, maar dan nog niet van eigenlijke boom, maar van één of meer gebladerde loofboomtakken, zonder lichtjes, in een bloempot gezet. Hier en daar in Duitsland placht men in de 17e eeuw deze takken met papieren rozen en suikergoed te versieren. Bekend is dat Goethe voor het eerst een kerstboom zag in 1765, te Leipzig.

Nog tot het begin van de 19e eeuw heeft het geduurd eer, van de Elzas uit, de kerstboom in de Duitse landen algemeen en geliefd begon te worden. Doch toen droeg de boom nog niet zijn kaarsjes, die, in de avond ontstoken, teruggaan op het kaarslicht bij de Middernachtmis in de Katholieke kerk. Vermoedelijk neemt de kerstboom zijn eerste oorsprong in de Indogermaanse zede op de hoofdfeesten van het jaar, vooral met Nieuwjaar, een boom te planten als beschermer tegen boze machten. In de Noordelijke landen werd dit natuurlijk een naaldboom.

De kerstboom met zijn stralende lichtjes, liefelijk symbool van Hem die het licht der wereld is genoemd, heeft gereden ingang gevonden. Nog altijd neemt de huiselijke viering van het Kerstfeest met boom en geschenken toe, maar onze inheemse Sint-Nicolaasviering vermindert daardoor geenszins.

In verband met deze verschuiving van Sint-Nicolaas- tot Kerstviering is opmerkelijk, dat men te Koedijk (N.H.) het Sint-Nicolaasfeest „de Gouden Engel" noemt. Men zou kunnen menen dat hiermee de Kerstengel werd aangeduid, doch de viering heeft niet met Kerstmis plaats, maar op Oudejaarsavond (voor schoolkinderen op de laatste Zondag van het jaar). De gewone verklaring dat in dit door meren omringde dorp de vissers niet zouden kunnen thuiskomen op 5 en 6 Dec. en wel met Kerstmis, is weinig aannemelijk. Te Koedijk zelf kan men deze afwijkende viering niet verklaren; daar is een gewone zegswijze „op Oudejaarsavond thuis, en met Nieuwjaar weer naar zee".

Weihnachtsstolle

Zomin Duits als de kerstboom is, ondanks de benaming, de wit bestoven „Weihnachtsstolle" die in de grote steden het oudvaderlandse krentenbrood verdrong, nog niet lang geleden door de bakkers aan hun klanten als kerstbrood vereerd. Lang voordat deze Weihnachtsstolle met de kerstboom uit Duitsland tot ons kwam, kende Friesland de kerstwiggen van dezelfde gedaante, waarschijnlijk reeds door Romeinse kloosterbakkerijen hier ingevoerd. Zij stellen een oud vruchtbaarheidssymbool voor.

Bezoek aan „Volkshuus".

Na Kerstmis spoedt het jaar ten einde. Dan wil het gebruik dat de dienstbaren in de Gelderse en Overijsselse Achterhoek naar het „volkshuus" (oudehuis) gaan „hen kooken", d.i. heen (gaan om nieuwjaars-) koeken (te eten). Zij gaan dan „met de kromme elleboog" d.w.z. met geschenken van de boer voor hun ouders: een stoete, een zak koffiebonen en een metworst van een el lengte. Als tegengeschenk brengen zij bij hun terugkomst nieuwjaarskoeken mee.

De Oudejaarsavonddienst, eerst in 1816 door de Synode ingesteld, pleegt ook hen te verenigen die niet gewoon zijn de kerk geregeld te bezoeken. Daarna herdenkt men in huiselijke kring het lief en leed van het scheidende jaar, tot buiten de torenklok haar twaalf zware slagen doet weerklinken en de knallende schoten verkondigen dat de kringloop is volbracht en het nieuwe jaar zijn intrede doet.

Het Kerstkind in het woud

Het was in de winter, zegt de oude kronijke, en het land van Brabant lag diep onder sneeuw, toen daar een eenzaam monnik dwars over het veld kwam gereden. In de grauwe morgen had hij de abdij verlaten en was naar de nabijgelegen stad getogen, waarheen de prior hem gezonden had. En hoe haastiglijk hij ook had gereden, de vroege schemering was reeds gevallen toen hij op zijne terugreize de poorten weer verliet.

„Mijn zoon", had de abt gezegd, „zorg weder hier te zijn vóór de Metten, want hedennacht vieren wij de vroolijke geboorte onzes Heeren Jesu en dan mag geen der broeders ontbreken". Maar de tijd der Metten was lang verstreken, en de monnik was nog niet halverwege.

Droevig reed hij door den stillen nacht. Hoog boven hem fonkelden de sterren als juweelen op den blauw-fluweelen mantel der Lieve Vrouwe en langzaam rees achter de donkere, fijngetakte boomen de roodgloeiende maan. Hij dacht, dat het nu wel haast middernacht moest zijn, hij dacht hoe in de verlichte kapelle de broeders nu Hoogtijd vierden en het zoete Kindeke ontvingen, dat ter wereld was gekomen, daar het Zijn vermaak was te zijn met de kinderen der menschen. En hij was niet dáár, maar ging over het besneeuwde veld, alléén, in den heiligen nacht.

Daar plotseling schrikte en steigerde zijn paard en toen hij het op den hals klopte en met zachte woorden tot bedaren bracht, zag hij terzijde van den weg, tusschen de struiken een driejarig kind zitten, dat bitterlijk schreide. De monnik sprong haastig van zijn paard, boog zich vol medelijden over het kind en vroeg waarom het zoo weende. Maar het kind zweeg, zooals kleine kinderen doen, wanneer zij angstig zijn, en begon nog maar harder te weenen, en de monnik werd verlegen en wist niet wat met dit klein, schreiend jongske te beginnen, toen het zijn gezichtje ophief, zo een zoet, minnelijk gezichtje, nooit had hij schooner kind gezien. Toen vroeg hij andermaal, zooals de kronijke zegt: **„Waar is dijn moeder? Hebster dijn moeder verloren?"** En ten letsten zeidet dat kijnt: **„Och mi, och mi! Waerom en soude ic niet schreijen? Waerom en soude ic niet wenen? Siester niet, dat ic, arme, hier alleen sitte inden couden snee, ende het en is nijemant, di mi herbergen wil".**

Toen nam de monnik de kleine in zijn armen, kuste het en zeide teeder: „Lief jongske, schrei dan niet meer; ik zal je medenemen naar ons klooster en je daar opvoeden. Hoe vriendelijk zal men niet een arm kind ontvangen in dezen heiligen nacht!"

Hij klom weder op zijn paard, dekte het kind onder zijn warmen mantel en het kind hield op met krijten en lag zoo stil in zijn arm, als sliep het.

Verder reed de monnik over 't witbesneeuwde veld. 't Was hem zoo wonderlijk te moede; hij was niet meer koud, hij was niet meer droevig.

't Leek hem of hij in de kloosterkapel voor 't outer stond en verslonden was in de aanbidding van zijn Heer, of langs hem ruischten de wieken der Serafijnen, of in de verte wonderzoete stemmen 't lied zongen, dat den vrede op aarde bracht. Licht was zijn pad, van zachter en helderder glans dan 't maanlicht, maar hij zag het niet, hij kon de oogen niet wenden van 't schoone kind in zijne armen en onbewust ontglipte hem de zang van Simeon:

„Heer, laat Uw dienaar volgens Uw woord heengaan: in vrede; want mijne oogen hebben Uw zaligheid geschouwd!"

Hij kwam tot zich zelf toen zijn paard stilhield voor de kloosterpoort, maar toen hij voorzichtig wilde afstijgen **„spranc dat kijnt haestelic wat sinen armen ende en wert niet meer gesien, want dat was Christus, der heilige ioncfrouwen Mariën zoen."**

Nog even was de winternacht licht van bovenaardschen glans; een geur, zoet als 't meikruid, woei om den monnik, toen viel hij bewusteloos in de sneeuw en de broeders kwamen buiten geloopen, op 't luid gehinnik van het paard. Zij namen hem op en droegen hem naar binnen en toen hij ontwaakte meenden zij, dat hij ijlde, want hij riep en schreide om het kind, dat hem had verlaten.

Maar wie later het klooster bezocht, wees men eerbiedig een monnik, een zacht en vreedzaam grijsaard, die altijd peinzende, in zich zelf gekeerd ging, als de man, die te Kerstnacht het kindeke Jezus in zijn armen had gedragen.

De Kerstboom.

Kerstverhaal van Th. Dostoiewsky
vertaald door W. L. Bolding-Goemans

In een grote stad, op Kerstavond, bij vinnige koude, zie ik een jong kind, nog heel klein, zes jaar oud, misschien zelfs jonger; nog niet groot genoeg, om het al te laten bedelen, maar toch wel zó; dat het binnen een of twee jaren daartoe zal worden uitgestuurd.

Dat kind wordt op een morgen wakker in een vochtige, koude kelder. Het is gewikkeld in een oude, versleten rok en het rilt van kou.

Zijn ademhaling komt als witte damp uit zijn mondje; hij zit in een hoek op een koffer; om de verveling te verdrijven haalt hij sneller adem en vermaakt zich met naar de wolkjes damp te kijken, die hij uitblaast. Maar hij heeft honger en heel erg ook. Reeds een paar keer is hij, sedert het dag werd, naar de houten krib gegaan, waar, op een dunne stromatras, zijn zieke moeder ligt, het hoofd geleund tegen een hoop lompen, die als kussen dienst doet.

„Hoe komt zij daar?"

„Zij zal waarschijnlijk met haar kind uit een vreemde stad gekomen zijn en nu is zij ziek geworden".

Alle huurders van dit krot zijn uit, want het is feest die dag.

Uit een hoek van de kelder komen doffe klachten van een oudje van wel tachtig, krom van jicht.

Dit oude vrouwtje was vroeger kindermeid; nu sterft zij hier van armoede, alleen en door iedereen verlaten; zij kreunt en klaagt en bromt op de kleine, die bang wordt om in de buurt van die hoek te komen, waar zij ligt.

Hij heeft wel water gevonden in de gang, maar nergens heeft hij het kleinste korstje brood kunnen vinden en voor de tiende maal gaat hij trachten zijn moeder wakker te maken.

Hij wordt bang zo alleen in het duister. De avond is nu al ver gevorderd en niemand steekt vuur of licht aan.

Al tastend vindt hij het gelaat van zijn moeder en hij verbaast er zich over, dat zij zich niet beweegt en dat zij even koud is als de muur.

„Is het dan zó koud?" denkt hij.

Hij blijft even roerloos staan, met zijn handje op de schouder der dode vrouw, dan blaast hij zijn vingertjes om ze te verwarmen en daar hij toevallig zijn petje vindt op het bed, zoekt hij voorzichtig, zachtjes de deur, klimt de keldertrap op en staat op straat.

Hij zou reeds eerder naar buiten zijn gegaan, maar hij was zo bang voor die grote hond, die daarboven op het portaal voor de deur van de buurman de gehele dag blaft.

Maar de hond is er nu niet en het kind staat op straat.

Lieve God! wat een stad.

Zoiets heeft hij nog nooit gezien!

Daarginds in het plaatsje, waar hij vroeger gewoond heeft, is het 's nachts bijna donker; daar is maar één lantaarn om de gehele straat te verlichten; kleine, lage houten huizen, met blinden gesloten; zodra het donker is loopt niemand meer op straat; iedereen sluit zich op in zijn eigen huis, alleen zijn er dan nog een menigte huilende honden, honderden, duizenden honden, die huilen en de gehele nacht blaffen. Maar daar was het warm en daar was voedsel.

Hier, goede God! wat zou het heerlijk zijn om te eten!

Wat een leven is er hier, wat een geraas! wat een licht! en zoveel mensen! zoveel paarden en rijtuigen!

En de kou! de kou! De lichamen der vermoeide paarden dampen en hun hete neusgaten snuiven witte damp uit; hun hoeven klinken op het plaveisel door de dunne laag mulle sneeuw heen. En wat lopen die mensen allen door elkaar en botsen tegen elkaar aan.

Ach God! wat zou ik graag een klein stukje van iets willen eten! nu krijg ik er pijn van in mijn vingers!

Een politieagent, een rustbewaker, ging juist langs hem heen en heeft zijn hoofd afgewend om het kind niet te zien.

Daar is nog een straat!

O wat is die breed. Hier wordt ik zeker overreden. Wat schreeuwen al die mensen en wat lopen zij allen hard en rijden. Wat een licht, wat een licht! en dat, wat is dat? O wat een grote ruit.

En achter die ruit een kamer en in de kamer een boom, die tot de zoldering reikt: dat is de Kerstboom.

En zoveel lichtjes aan die boom.

Even tellen. Er zijn er, te veel om te tellen en gouden en papieren appels en rondom poppen en kleine paardjes.

Er zijn kinderen in de kamer, mooi aangekleed, keurig netjes; zij lachen, zij spelen, zij eten, zij drinken allerlei dingen.

Daar gaan een kleine meisje. En nu begint de muziek te spelen; door de ruit heen kan hij het horen.

Het kind kijkt, bewondert alles en lacht; hij voelt de pijn niet meer in de vingertjes, noch in zijn voetjes; de vingertjes en de handjes zijn helemaal rood geworden, hij kan zijn vingers nu niet meer buigen en het doet pijn als hij tracht ze te bewegen.... En plotseling voelt hij de pijn weer in die vingertjes en huilt zachtjes en loopt dan hard door.

Hij ziet door een andere ruit een andere kamer en weer andere bomen en taartjes en koekjes en allerlei lekkers op de tafels en amandelbonen, rode en gele.

Daar zitten vier mooie dames en als er iemand binnenkomt, geven ze hem een koek of een taart en de deur gaat telkens open en er komen vele heren binnen. Het kleine mannetje is naar binnen geglipt door de deur, die hij plotseling open zag staan en nu is hij binnen.

O wat was het in eens een leven, wat een opwinding toen men hem zag.

Onmiddellijk is een der dames opgestaan, heeft hem een kopeken in de hand geduwd en heeft zelf de deur naar de straat voor hem opengemaakt.

Wat was hij bang.

Het geldstukje is uit zijn handje gevallen; hij hoorde het klinken waar het viel; hij kon er zijn kleine rode vingertjes niet vast genoeg omheen klemmen, toen viel het en was weg.

Hij holde de deur uit, het kind, en liep vlug weg, vlug-vlug.

Waarheen? Hij wist het niet. Hij zou liefst willen huilen, maar hij is te bang.

En hij loopt, loopt en blaast in zijn vuistjes.

En het verdriet kropt in zijn keeltje hij voelt zich zo alleen, zo bang.

En plotseling, lieve God, wat gebeurt er nu weer? Een menigte mensen staan daar te kijken. Daar achter een winkelruit staan drie mooie poppen, rijk gekleed met rode en gele japonnetjes aan, alsof zij levend zijn.

En dat kleine, oude mannetje, dat daar zit, óók een pop, schijnt viool te spelen.

Nog twee anderen staan ook te spelen op kleine, heel kleine viooltjes.

Zij bewegen het hoofd op de maat; zij kijken elkaar aan en hun lippen bewegen, zij spreken echt.

Maar door de dikke ruit heen kon hij hen niet horen.

En het kind denkt eerst dat zij levend zijn en als hij begrijpt dat het maar poppen zijn, begint hij te lachen.

Nog nooit heeft hij zulke poppen gezien en hij wist ook niet, dat er zulke poppen bestaan.

En hij zou weer willen huilen, maar het is zo grappig, ze zijn zo grappig, die poppen.

Plotseling voelt hij dat iemand hem bij zijn jasje grijpt. Naast hem staat een grote, akelige jongen, die hem een stomp op zijn hoofd geeft, zijn mutsje afrukt en hem een beentje licht.

Het kind valt. En tegelijkertijd hoort hij iemand gillen; hij blijft een ogenblik liggen, verstijfd van schrik; dan springt hij op en zet het op een lopen, op een lopen.. en hij loopt een grote poort binnen ergens en verstopt zich op een binnenplaats achter een stapel hout.

Hier zal niemand mij vinden. Het is hier donker. Hij hurkt neer en kruipt helemaal in elkaar en van angst kan hij nauwelijks ademhalen.

En plotseling doorstroomt hem een gevoel van behagelijkheid, zijn kleine handen en voeten doen hem geen pijn meer en hij heeft het warm, echt warm, alsof hij bij een kachel zit en zijn lichaampje gloeit en rilt.

Ha, nu gaat hij slapen.

Wat is het hier heerlijk om te slapen.

Ik zal hier eerst slapen en dan zal ik nog eens naar de poppen gaan kijken. En hij lacht nog bij de herinnering aan de poppen.

Zij waren niet levend.... en dan ineens hoort hij het liedje van zijn moeder.

Moeder, ik slaap.... Hé, wat is het hier lekker om te slapen.

„Kom bij mij, klein jongetje, om de Kerstboom te zien," klonk een zachte stem.

Eerst dacht hij, dat het zijn moeder was maar neen, zij was het niet.

Wie roept hem toch? Hij ziet niets. Maar toch buigt iemand zich over hem heen en wikkelt hem in duisternis; hij reikt de hand en ....opeens.... o, wat een licht. O wat een Kerstboom, zo heeft hij er nog nooit een gezien. Waar is hij nu? Alles glimt alles straalt en overal poppen rond hem heen.

Maar welneen, geen poppen, maar kleine jongens en kleine meisjes.

Maar ze zijn wel erg schitterend.

Zij draaien allen rond hem heen, zij zweven, zij omhelzen hem; zij nemen hem mee en leiden hem en zelf zweeft hij weg.

En nu ziet hij zijn moeder, die naar hem kijkt en hem vrolijk toelacht.

„Moeder. Moeder. O wat is het hier heerlijk" roept de kleine.

En weer kust hij de kinderen en hij zou wel de geschiedenis willen vertellen van de poppen achter de ruit.

„Wie zijn jullie, kleine meisjes? vraagt hij lachend en hij voelt dat hij van hen houdt. Dit is de Kerstboom van Jezus.

Bij Jezus is er die dag altijd een Kerstboom voor de kleine kinderen, die geen boom hebben.

En hij hoorde dat al die kleine jongens en meisjes kinderen waren als hij; sommigen waren gestorven van kou in de manden, waarin zij te vondeling waren gelegd of voor de deuren der beambten van St. Petersburg; anderen waren gestorven, omdat zij uitbesteed waren in een dorp bij een min in een der boerenhuizen waar licht nog lucht was; enkelen waren van honger gestorven gedurende de hongersnood; anderen weer hadden infecties opgelopen in de vuile spoorwegwagens of hadden te veel slaag gehad.

Allen zijn nu hier, allen zijn nu kleine engeltjes, allen bij Jezus en Jezus bij hen; zijn handen over hen uitgespreid, hen zegenend, hen en hunne moeders.

En ook de moeders van die kinderen zijn er — terzijde — en wenen; zij allen herkennen haar zoon of dochter en de kinderen zweven naar haar toe, omhelzen haar en dragen haar tranen met hun kleine handen en smeken hen om niet te huilen, want zij zijn zo gelukkig hier..

En de volgende morgen heeft de portier beneden op de binnenplaats het kleine lijkje van het kind gevonden, dat zich daar had verscholen achter het hout, geheel verstijfd en bevroren.

Ook de moeder werd gevonden. Zij was vóór hem gestorven en beiden hebben elkaar in de hemel weergevonden in het huis des Heren.

KERSTNACHT VAN DE ONGELOVIGE

Waarom ontwaak ik, alsof deze nacht
Niet eender is als alle andere nachten?
Wat vreemd verlangen hield in mij de wacht,
Terwijl ik meende niets meer te verwachten?

Waar is de ster, die boven 't wonder staat?
Waar zijn de stemmen van de englenreien?
Ik hoor wat menschen loopen in de straat,
Zwaar klinkt hun stap op de bevroren keien.

Zwaar klinkt hun stap, hun ingetogen zwijgen
Geeft aan dien gang een vastberadenheid.
Hoe konden zij zoo'n zekerheid verkrijgen?
Mijn God, ik zie de ster niet, die hen leidt!

Zal ik dan altijd de Herodes blijven,
Die steeds de wijzen weer voorbij laat gaan,
Die leest en herleest, wat profeten schrijven
Van dezen nacht, maar kan het niet verstaan?

Maar kán het niet verstaan, en 't wordt weer stil..
Wéér werd in mij het wonder niet geboren.
Ben ik dan niet een mensch van goeden wil,
Mijn God, waarom word ik niet uitverkoren?

De „wijzen" zijn voorbij, benijd, veracht:/
Op welk een dwaasheid heb ik liggen wachten?
Waarom ben ik ontwaakt in dezen nacht,
Die eender is als alle andere nachten?

Frans Muller

Zalig Kerstfeest

In deze donkere dagen, die op hun eigen sinistere en vreeswekkende wijze op een nieuwe volheid der tijden lijken, wordt het mysterie van Gods menswording onder ons hernieuwd.

Wij vieren deze hernieuwing als een der vreugdigste feesten van het jaar.

Maar waarom zouden wij verheugd zijn, wanneer deze hernieuwing geen licht in onze duisternis brengt? „Het licht scheen in de duisternis, maar de duisternis nam het niet aan."

...Dat de wereld het licht, dat in onze duisternis schijnt, aanvaarden mag; dat de donkerte onzer dagen door dit licht verdreven; dat dit Kerstfeest waarachtig een vreugdig, ja, Zalig Kerstfeest wezen zal, is de wens van Redactie en Administratie van Dagblad Amigoe di Curaçao.

KOM KINDERTJES NADERT

De Sterre der Zee

Op een dag, toen de zee heel kalm en de lucht prachtig blauw en wolkeloos was, hadden de Bretonse vissers afscheid genomen van hun vrouwen moeders en kinderen. Opgewekt en vol vertrouwen op de hulp van Onze Lieve Heer en de Moeder Gods, waren ze met hun boten ter kabeljauwvangst gegaan, heel, heel ver naar de kusten van IJsland en New-Foundland.

Ook de vrouwen schenen die dag niet bevreesd voor wat zou kunnen gebeuren op de grote reis, die vele maanden zou duren. En zij, die wèl angstig waren, hadden moedig haar tranen teruggedrongen en ze hadden daarna de vertrekkenden nageoogd en zolang met haar doeken gewuifd, totdat de laatste boot, als een kleine, donkere stip, aan de horizon verdween. Toen eerst verlieten zij het strand en liepen de weg op naar de kerk, die heel hoog boven op de rotsige kust lag. Onder deze kerkgangsters bevond zich óók een oude vrouw, en naast haar liep een kleine knaap, een aardig donker kereltje van nog geen zes jaar oud, dat al maar babbelde, en telkens wat aan de oude vrouw vroeg.

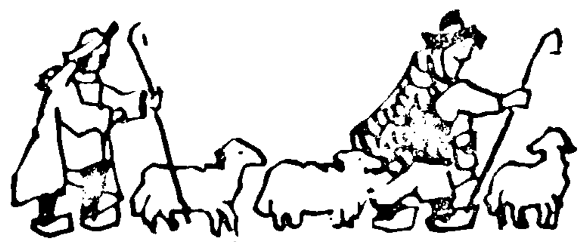
„Grootmoeder", klonk nu weer zijn vraag, „als ik groot ben, wil ik óók met de „Stella Maris" op de grote zee gaan varen. En wat betekent „Stella Maris", grootmoeder?"

„Dat betekent „Sterre der zee", Loïs," was het antwoord. „Zo wordt ook Onze Lieve Vrouw voor ons genoemd, mijn jongen, omdat zij, door haar voorspraak bij Onze Lieve Heer, Vader en alle andere mensen die op de grote zee zijn, voor gevaren behoedt, en weer bij ons terugbrengt ...."

„O", sprak Loïs. Meer vroeg hij niet, want ze waren bij de kerk gekomen, en hij wist, dat hij nu niets meer vragen mocht. Hij mocht nú alleen bidden voor vader, die op de grote zee was. Doch toen hij een poosje later

weer met grootmoeder de kerk had verlaten en op het kerkhof nog even bij grootvader's graf een „Onze Vader" en een „Weesgegroetje" had gebeden, vroeg hij weer zóveel, dat grootmoeder er bijna suf van werd, en steeds maar antwoordde: „Ja, Loïs; ja, mijn jongen ...." zelfs als het „neen" moest zijn. Dan begon bij dit „enen" de kleine jongen vrolijk te lachen en grootmoeder lachte mee.

Maar toen ze thuiskwamen, lachte kleine Loïs niet meer. Want hij zag toen dadelijk, dat moeder, die met het kleine zusje, dat pas enkele dagen geleden in hun huis was gekomen, op haar schoot zat, heel bedroefd was. Hij liep dan ook vlug op Moeder toe, sloeg zijn armpjes om haar hals en vroeg: „Waarom huilt u, moedertje? Huilt u omdat Vader weer naar zee is gegaan? Nou, en daar behoeft u toch helemaal niet om te huilen, hoor, want de zee was vandaag helemaal niet boos, toen de boten wegvoeren. En de „Stella Maris" zal Vader weer gauw bij ons terugbrengen. En weet u wat „Stella Maris" betekent, Moeder?" babbelde hij voort. „Dat betekent „Sterre der zee", zegt grootmoeder. En ze zegt óók dat Onze Lieve Vrouw zo wordt genoemd. Nou, en Onze Lieve Vrouw zal wel zorgen, dat Vader weer heel gauw thuis komt ...."

Door haar tranen heen, glimlachte Yvonne Kerveniou, zo heette de jonge vrouw, haar zoontje toe.

„Hè, gelukkig, nu lacht u weer, Moeder!" riep het ventje, en hij begon over iets anders te babbelen. Nú over een klein bootje, dat hij wilde hebben, en mee naar het strand kon nemen, om op de zee te laten varen. „En dan

noem ik mijn bootje heel gewoon „Sterre der zee" en niet „Stella Maris" want dat is dan tóch precies hetzelfde. En wanneer krijg ik dan het bootje, Moeder?" vroeg hij.

„Dat moet je maar tegen Kerstmis aan het Kindeke Jezus vragen, als het in de Kerstnacht op de aarde komt", sprak moeder Yvonne.

„O, ja, dat zal ik doen, Moeder!" riep Loïs vrolijk in zijn handjes klappend. „En dan vraag ik óók nog twee hartjes van suiker, een voor mij en een voor het nieuwe zusje, en ook nog wat koekjes met krenten er in ...."

Zo babbelde kleine Loïs door. En toen hij, na het avondeten, door grootmoeder naar bed was gebracht en met haar had gebeden, babbelde hij daarna nog een poosje tegen Ons Lieve Heertje, Dat op de arm van de H. Antonius zat en van af het kastje, waarop de beeltenis van de Heilige stond, zo vriendelijk-lachend op hem neerzag. Met zijn rood mondje nog open, alsof hij nog wat had willen zeggen, was toen kleine Loïs, het zoontje van Yanic en Yvonne Kerveniou, ingeslapen.

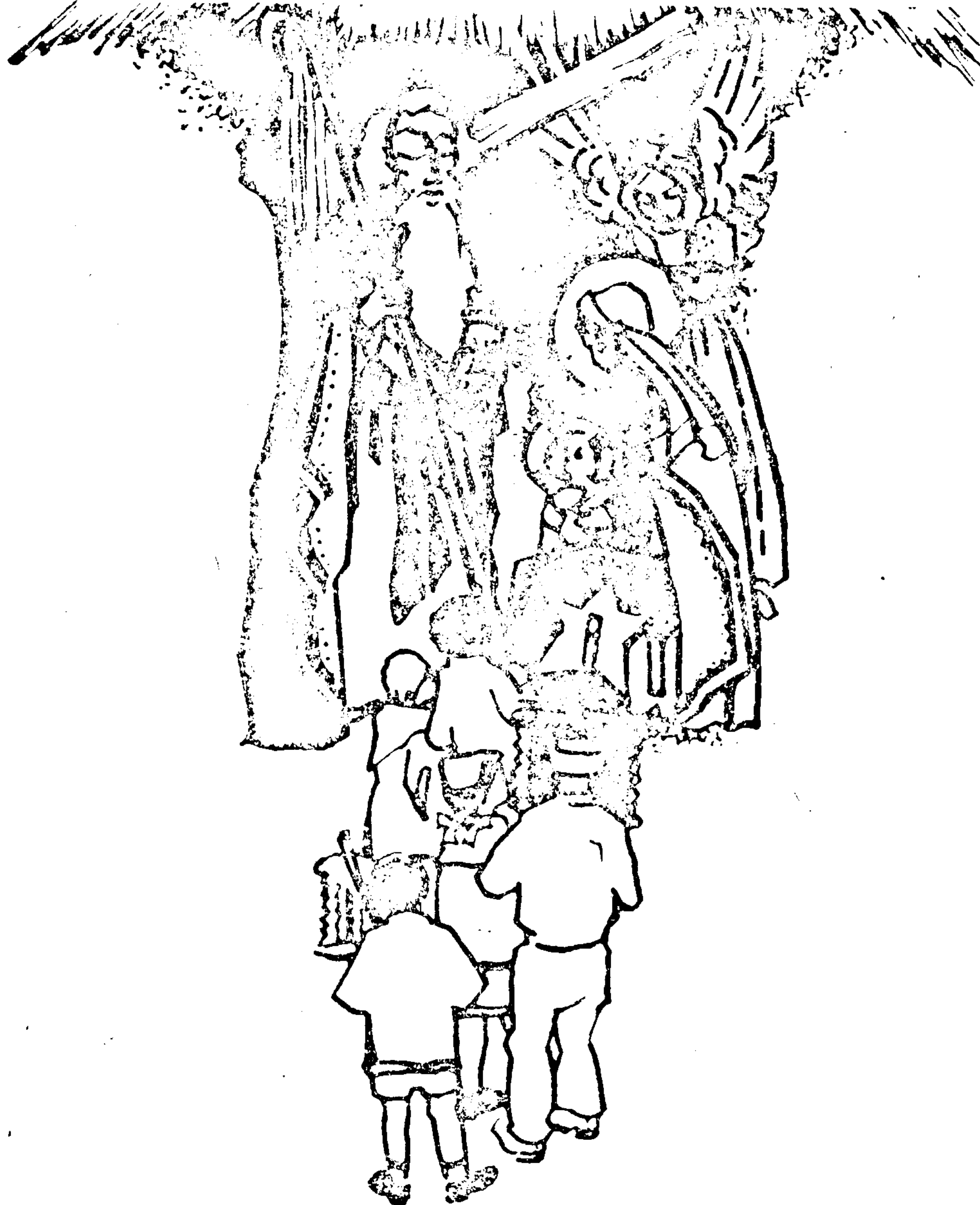
Het was vele maanden later en bijna Kerstmis toen de „Grand Evêque", de „St. Jean"

en nog zoveel meer boten, die ter kabeljauwvangst waren geweest binnenkwamen. En iedere dag kwamen er meer. Alléén de „Stella Maris" was er nog niet. En ook op de dag vóór Kerstmis was de boot, waarop zich óók Yanic Kerveniou bevond, nog niet in zicht. Die dag kwam ook de mist, de grootste vijand der Bretonse vissers plotseling op.

Radeloos van droefheid en vooral van angst, dat de „Stella Maris" door de mist de koers was kwijtgeraakt en gestrand was op de Pierres-Vertes, de zo gevaarlijke blinde klippen, die als puntige, scherpe, heel lage rotsen, alleen bij laag water te voorschijn komen, liep Yvonne heel dien dag telkens naar het strand en naar de hoge rotsen. En bij iedere donkere stip die zij in de verte zag, prevelde zij „Heilige moeder Gods, laat deze boot toch de „Stella Maris" zijn!"

Zo bleef de arme Yvonne die dag steeds hopen en wachten, en

Dag Sint Josef, dag Maria,
mogen wij Uw kindje eens zien?
't Kindje van de nacht gekomen.
Of slaapt Jezuke misschien?

Kom maar, kindjes, kom maar binnen,
Jezuke die slaapt nu niet.
Wat zal Jezuke weer blij zijn,
als hij kindjes bij zich ziet.

Kom gerust maar dicht bij 't kribje:
daar ligt Jezu, God en Heer.
Willen wij Hem saam aanbidden?
Kom, wij knielen voor Hem neer.

Waarom komt het Kindje Jezus
in een stal, zo arm en koud?
Zo wil Hij de mens verlossen,
waar Hij o, zoveel van houdt.

Dag Sint Josef, dag Maria,
dag mijn lieve kleine Heer.
Als wij weer van moeder mogen

---

toen met de duisternis, ook een hevige storm kwam opzetten, liep zij schreiend naar huis terug.

Nog weinig begrijpend van moeder's grote smart, speelde Loïs toen moeder binnenkwam, met kleine Gaït, het zusje, dat nu al vele maanden oud was en dat telkens kraaide van pret, Het vrolijk gelach van haar kinderen hinderde op dat ogenblik Yvonne zó erg, dat ze snikkende uit het kamertje liep en zich verborg in het kleine, donkere vertrek, waar haar moeder en kleine Loïs sliepen. Dit was een heel klein kamertje, waarin een deur, die buiten, achter het huisje, uitkwam. Meestal was de deur, die oud en vermolmd was, gesloten; doch de roestige sleutel stak in het even roestige slot. Nòch grootmoeder, nòch Loïs,

dachten er dan ook ooit aan, om door dit akelig knarsende deurtje naar buiten te gaan. In het kamertje, met haar rug naar de oude deur gekeerd, knielde de arme, bedroefde Yvonne neer voor de beeltenis van de H. Antonius. Heel lang bleef ze zo bidden voor de behouden terugkomst van haar man ....

Het was de oude Fanchette, Loïs grootmoeder, die haar een poosje later kwam storen. „Kom, Yvonne, wees nu niet zo bedroefd" begon de oude vrouw vriendelijk, „wellicht komt de „Stella Maris" van avond of vannacht heel onverwachts binnen. En denk dan ook eens aan kleine Loïs en hoe hij zich heeft verheugd op de komst van het Kerstkindje! Kom, wees nu moedig, kind, en laten wij ons lief ventje een prettige Kerstmis bezorgen! Wat zal hij blij zijn met het bootje en het lekkers!"

Met een snik stond Yvonne uit haar knielende houding op, droogde met haar schort de tranen uit haar ogen, en volgde daarna de oude vrouw naar het vertrek, waar nu Loïs met zijn neusje tegen een der vensterruitjes stond gedrukt. Het kleine ventje luisterde naar de storm, die steeds heviger werd, en hij bemerkte daardoor niet eens, dat zijn moeder binnenkwam. Hij keerde pas zijn hoofdje om, toen hij kleine Gaït hoorde kraaien en daarna moeder's stem, die tot het kindje sprak:

„Ja, nu gaat zusje zoet in het wiegje slapen ...."

„Moeder," begon toen Loïs, „is nú Onze Lieve Heertje al in de Kribbe? En staan de schaapjes er al, en het ezeltje, en het dier met die twee bulten op zijn rug?"

Yvonne luisterde niet naar wat de jongen vroeg want Gaït, die nog niet wilde gaan slapen, huilde. Doch grootmoeder Fanchette verstond wèl Loïs' vraag en zij antwoordde:

„Ja, mijn jongen, in de kerk is alles al gereed, om de geboorte van Onze Lieve Heer te vieren. En het Kindeke Jezus ligt al in de Kribbe. En als je nu vanavond wat vroeg gaat slapen, dan is het heel gauw Kerst morgen, en dan zul jij eens zien, wat het Kerstkindje voor jou heeft gebracht. Bid dus vanavond maar eens heel flink, zul je?"

„Ik zal héél lang bidden, grootmoeder," beloofde Loïs, en hij liep weer naar het venster en bleef luisteren naar de storm, totdat hij naar bed moest.

Heel lang had kleine Loïs dien avond gebeden. Hij bad voor Vader en alle mensen, die nog op de grote zee waren. Daarna was hij heel tevreden in zijn bedje gekropen en lag toen eerst een poosje te luisteren naar de storm die zo akelig om het huisje loeide. Slaap had hij helemaal niet, en hij zelf vond dit heel vreemd.

„De wind kan zeker ook niet in slaap komen," mompelde hij even later. „Die loeit maar door. En grootmoeder heeft vanavond misschien óók geen slaap. Die komt helemaal niet in bed, en het is toch zeker al erg laat. Ja, ik denk ook wel, dat grootmoeder de hele nacht bij moeder blijft, omdat moeder telkens huilt. En ze zullen allebei ook wel veel bidden voor vader .... En het Kerstkindje zal vader wel terugbrengen .... Zou het Kerstkindje, als ik het zelf vroeg .... Ja, ja, dat zal ik doen! Ik zal het zelf gaan vragen aan het Kerstkindje en aan Onze Lieve Vrouw ...."

Zo in zich zelf pratende, liet kleine Loïs zich uit bed glijden, kleedde zich onhoorbaar zacht aan, sloeg een oude doek van grootmoeder om zijn hoofd, nam de klompjes in zijn ene handje en draaide met het andere de sleutel om, die in het achterdeurtje stak. Akelig knarsten en knerpten de roestige scharnieren, doch het gehuil van de storm overstemde dit geluid, zodat Yvonne en Fanchette, beiden verdiept in haar gebeden, niet wisten, dat kleine Loïs naar buiten was gegaan en nu reeds de donkere weg opliep naar de kerk ..... en dat in zulk een storm.

In razende vaart dreven, als grote, zwarte duivels, de donkere wolken door de lucht. Heel even kwam 'soms de maan er één ogenblikje tussen door gluren, alsof zij de kleine knaap die daar nog zo laat en zo geheel alleen over het gevaarlijke pad langs de rotsen liep, en die óók een verkeerde weg had genomen, het goede pad, dat naar de kerk liep, wilde aanwijzen. Doch kleine Loïs lette nu nog niet op de maan. Want hij had, van achter een donkere wolk één enkele ster zien te voorschijn komen, en die éne ster was nu, zoals Loïs dacht, vlak boven het zand, dat als een witte streep vlak langs de zee liep. „Als ik langs het rotspad naar beneden loop, dan ben ik dicht bij die mooie, grote ster," dacht Loïs. „Dan kan ik haar vertellen, dat vader nog op de grote zee is, en vragen, of de ster vader, die in de mist verdwaald is zoals moeder heeft verteld, de weg naar huis wil wijzen. Ja, dat zal ik doen. En daarna ga ik naar de kerk ...."

Al verder daalde toen kleine Loïs het rotspad af en zo kwam hij op de zandplek. Vast zette hij zijn kleine voetjes in het zand, tuurde toen weer even naar de

ster, die nu weer zo veraf scheen, en wilde verder gaan. Maar, wat was dat nu? Hield dat stoute zand zijn klompjes vast? Hij deed toen moeite zijn voetjes uit het zand te trekken, maar trok alleen de voetjes uit de klompjes, en het was alsof toen het zand zijn voetjes begon vast te houden. Maar gelukkig had hij met zijn handjes een stuk rots vastgegrepen en zo trok hij zich uit het zand omhoog.

„Er zitten zeker stoute, kleine vissen onder het zand", dacht Loïs. „Ja, ja, die wilden zijn klompjes zeker graag hebben en mij ook .... Maar mij krijgen ze niet."

Zo, al maar in zichzelf pratende, klauterde Loïs, nu op zijn kousjes, het rotsachtige pad weer op, en juist toen hij boven was, zag hij, tussen twee wolken, weer een ster die nog véél groter was, dan die boven het zand.

„Dat is precies de ster van Bethlehem, waarvan moeder mij eens heeft verteld'., begon toen weer Loïs. „Die ster scheen óók zo mooi boven de stal, waar toen Ons Lieve Heertje werd geboren. En die ster wees toen aan alle mensen de weg. Nou, en als dat nu die zelfde ster van Bethlehem is, zal die mij ook wel de weg wijzen naar de kerk. Want de maan komt helemaal niet meer te voorschijn, en het is hier zo koud en zo donker .... Loïs wilde eigenlijk wel gaan huilen, omdat zijn voetjes zo koud waren en hem pijn deden. Maar juist kwam de maan weer even om het hoekje van een dikke wolk gluren, en toen zag Loïs ook heel duidelijk het pad, dat naar de kerk liep.

Met moeite worstelde nu het kleine ventje tegen de storm op, die op het onbeschutte pad nóg heviger loeide. Uitgeput en met gewonde voetjes, bereikte hij eindelijk de kerk, die, in deze streek, de gehele Kerstnacht, en ook vaak op andere nachten, open staat voor allen, die troost komen zoeken in het gebed. Zonder zich ook maar één ogenblik te bedenken, strompelde dan ook kleine Loïs op zijn gewonde voetjes de kerk binnen.

Doch in het kerkportaal blijft hij enigszins verlegen staan, want het is voor de eerste maal in zijn kinderleventje, dat hij helemaal alleen de kerk binnenkomt. Maar al heel gauw overwint het grote verlangen, naar het Kerstkindje in de Kribbe, Loïs' verlegenheid, want vlug dompelt hij een paar vingertjes in het wijwater, maakt daarna, zacht prevelend: „In de naam des Vaders ...." een kruisje, en loopt dan op zijn pijnlijke voetjes onhoorbaar zacht naar het Hoog-altaar.

Op dit ogenblik is er niemand in de kerk, en het is er bijna donker. Alleen de Godslamp brandt, en nog een heel klein lampje, aangebracht in het midden der ster, vlak boven de Kribbe, werpt een zacht-rood schijnsel op het Kerstkindje.

Doch in dat flauwe schijnsel zien Loïs' scherpe oogjes toch wel de beeltenissen van Onze Lieve Vrouw en de H. Jozef, en hij ziet ook wel de neergeknielde herdertjes. Maar naar de schaapjes kijkt hij nu niet, en ook niet naar de kameel, die hij altijd zo mooi en zo vreemd vindt. Neen, Loïs richt nú alléén zijn oogjes naar het lieve Kindeke Jezus, dat nu, als Kerstkindje, gehuld in een fijn wit hemdje, in de Kribbe ligt, en dat ook *hem* aankijkt, alsof het hem wil vragen: „Kleine Loïs wat kom jij hier doen, zo laat in de nacht?"

Vreemd, het is juist alsof Loïs werkelijk het Kerstkindje deze woorden hoort zeggen. Hij knielt daarom dadelijk neer, vouwt de verkleumde handjes en fluistert onhoorbaarzacht: „Lief Kerstkindje, wilt u alsjeblieft mijn vader, die nog op de grote zee is, heel gauw weer thuis laten komen? Want moeder huilt zo heel erg, omdat vader nog niet terug is. En ik ben helemaal over de rotsen gekomen, lief Kerstkindje, om U te zien. En toen zag ik een grote ster, maar dat was geen goede ster, want toen ik er heenliep bleven mijn klompjes in het zand zitten, en het zand hield mijn klompjes vast en wilde ze niet loslaten. Maar ik klom weer naar boven,

en daar was een mooie, grote ster, een goede ster was het ook, want ze was boven de kerk, en toen zag ik het maantje ook, en toen kwam ik vanzelf hier in de kerk. En ik zal niet huilen, omdat mijn voetjes zo'n pijn doen, lief Kerstkindje. En een bootje behoeft u mij óók niet te brengen, en ook geen hartje van suiker en niet van die lekkere koekjes met krenten er in .... Want veel liever heb ik, dat u mijn vader weer thuis brengt. En u bent Ons Lieve Heertje toch, en u kunt ook vader wel weer de weg wijzen naar ons huis. Want moeder zegt, dat vader de weg niet meer kan vinden, omdat het op de grote zee zo erg mistig is .... En vader's boot heet „Stella Maris". Dat betekent „Sterre der zee", zegt grootmoeder. En zo noemt grootmoeder óók Onze Lieve Vrouw, omdat Zij de mensen, die op de grote zee zijn ...."

Met een heel slaperig stemmetje had kleine Loïs, die zo héél

moe was, deze laatste woorden gefluisterd; daarna zakte zijn hoofdje al dieper en dieper; zijn gevouwen handjes gleden uiteen, en zijn tenger lichaampje viel langzaam naar één kant, en zo, half geleund tegen de trappen van het hoog-altaar, sliep kleine Loïs in.

Denkende, dat kleine Loïs rustig sliep, zaten, tot diep in de nacht, Yvonne en moeder Fanchette bij het flikkerende kleine lampje. Beiden waren zó verdiept in het gebed, dat zij niets hoorden dan het akelig gehuil van de storm. Yvonne kon er ook niet toe besluiten, naar bed te gaan. „Wat geeft het, Moeder?" vroeg ze zuchtende. „Slapen kan ik toch niet. Maar gaat u toch naar bed. U wilt toch morgen naar de Kerstmis. De eerste H. Mis begint zo vroeg, Moeder ...."

„Dàn is het ook maar beter, dat ik óók niet naar bed ga, kind", sprak Fanchette. „Maar als jij misschien liever naar de Vroegmis wilt gaan, zal ik wel bij de kinderen blijven. Ik ga dan later met Loïs, dat heb ik hem ook al beloofd."

„Best, Moeder," zei Yvonne, „maar gaat u dan ook nu slapen."

Doch dat wilde Fanchette niet. Hoe kon zij slapen, nu haar dochter zó bedroefd daar zat. „Neen, laten we liever nog wat bidden kind," zei ze.

Zo zaten toen, het verdere gedeelte van die Kerstnacht, beide vrouwen bijeen, en eerst bij het eerste gebeier der kerkklokken stond Yvonne moeizaam van haar stoel op en ging zich gereed maken voor het bijwonen der eerste H. Kerstmis. Maar toen ze op het punt stond het huis te verlaten, sprak moeder Fanchette: „Wacht even, kind, sla liever *mijn* doek om, die is dikker en warmer. Ik zal hem wel even halen ...." Dit zeggende strompelde Fanchette het slaapvertrek binnen, om de doek te halen. Even keek ze in Loïs' bedje, hield het kleine lampje wat dichterbij, om hem beter te kunnen zien, en toen .... „Heilige Moeder Gods!" gilde ze op eens. Ze liet van schrik het kleine, blikken lampje uit haar bevende hand glijden. Gelukkig doofde, door de val, het kleine vlammetje. Doch al had het gehele kamertje in vlammen gestaan, toch zou de oude vrouw niet zo geschrokken zijn, als nu ze Loïs' bedje leeg vond.

Yvonne was reeds op haar gegil komen toelopen. „Wat is er Moeder?" vroeg ze verschrikt. „Wat is er met je gebeurd?"

„Niets, niets!" gilde Fanchette. „Maar de jongen ligt niet in zijn bed! Ach, lieve Heertje toch, waar kan hij zijn?"

„Hè? Wat zegt u? Is Loïs niet in bed!?" riep Yvonne met een stem zó vol wanhoop, dat de oude vrouw haar verschrikt bij de arm greep. Ze trachtte daarna haar eigen angst voor Yvonne te verbergen, want ze begon: „Het was onzinnig van me, om zo te gillen en je daarmee schrik aan te jagen. Maar ik ben helemaal niet bang, dat Loïs iets overkomen is. Hij heeft misschien straks de klokken horen luiden en is naar buiten gelopen, gaan kijken, of hij misschien het Kerstkindje kon zien, als dit vannacht op de aarde kwam. Ik zal wel even naar buiten gaan en de jongen weer binnen halen. Kom, loop jij nu vlug naar de kerk. En doe je eigen doek maar om, want die van mij heeft de jongen zeker omgeslagen, zo'n slimme rakker toch ...."

Ondanks Fanchette's woorden, was Yvonne toch verre van gerust.

„Maar dan is hij in die storm naar buiten gelopen, Moeder!" schreeuwde zij angstig. „En misschien wel naar de rotsen! Heilige Moeder Gods, sta hem toch bij, mijn kleine Loïs! Ach bescherm hem toch!" Met haar eigen doek over het hoofd geslagen, holde toen Yvonne het huis uit, het allereerste naar de hoge rotsen. Daar beneden kookte en bruiste de zee, die haar hoge golven tegen de steilen rotswand te pletter sloeg. Nu stond de maan als een grote, zilveren sikkel aan de hemel, want de wind had de donkere wolken bijna verjaagd. Het was dus licht genoeg, om alles op en onder de rotsen te kunnen zien.

Terwijl Yvonne daar als radeloos stond, en niet wist, wat zij moest doen, begonnen weer de Kerstklokken te luiden. Bij dit geluid kwamen toen heel veel mannen en vrouwen, die de eerste Kerstmis wilden bijwonen, het pad op naar de kerk. Bijna waanzinnig van angst, dat kleine Loïs van de rotsen in zee was gestort, holde Yvonne het zijpad af, dat naar de plek leidde, waar het zo gevaarlijke drijfzand begon, en waar kleine Loïs, als door een wonder, was gered. Want als hij niet vlug uit zijn klompjes was gestapt zou hij, met de klompjes, al dieper en dieper zijn gezakt, totdat het zand zich over zijn hoofd had gesloten, en niemand zou de kleine knaap ooit hebben teruggevonden.

Bijna had Yvonne óók haar voeten op de dodende zandvlakte gezet, maar toen juist op dit ogenblik de maan de vreselijke plek verlichtte, zag zij, vlak bij haar, het grote bord, dat haar en alle andere mensen waarschuwde, niet verder te gaan. Dit maakte haar nòg angstiger! „Ach, lieve Heertje", bad zij, „U hebt toch wel over mijn jongen gewaakt? U hebt hebt hem toch niet naar deze vreselijke plek laten gaan? Neen hier zal mijn jongen niet geweest zijn!"

Vlug holde toen Yvonne weer het pad op naar boven, en, juist zoals die nacht kleine Loïs, zag ook *zij* een grote ster schitteren. En evenals Loïs, dacht ook zij op eens aan „de ster van Bethlehem", die de herders en de Koningen de weg wees naar de stal, waar Gods Zoon die nacht geboren was. En toen prevelde de arme Yvonne: „Zou die ook *mij* de weg aanwijzen? Zou ik in die richting moeten lopen, om mijn kleine Loïs te vinden? Biddende ging zij toen, zo vlug ze kon het pad op, dat bij de kerk eindigde. Er liepen veel mensen op dit pad doch niemand herkende in de voorbijsnellende gestalte, met de doek over het hoofd, Yvonne Kerveniou. Een man en een paar vrouwen, de eerste die in het kerkportaal kwamen, zagen haar daar neervallen. Ze bogen zich over haar heen en zagen haar verwarde haren, die van onder de doek te voorschijn kwamen.

„Ach lieve Heertje, het is Yvonne, de vrouw van Yanic Kerveniou!" riep toen een der vrouwen verschrikt uit. „Ach, die arme, brave ziel heeft misschien heel de nacht in de kerk gebeden voor Yanic, die ...."

„Nou, dan heeft zij goed gebeden!" riep een visser, die juist het kerkportaal binnenkwam. „En dan heeft Onze Lieve Heer al heel gauw haar gebeden verhoord, want nog geen uur geleden is de „Stella Maris" dicht bij de vuurtoren gezien, en als de storm gaat liggen, zal de boot wel gauw binnenkomen .... Kom, vrouw Kerveniou, kom eens tot je zelve", begon nu de man tot Yvonne, die uitgeput op de stenen lag. „Kom, luister eens naar de goede tijding, die ik je kom brengen ...."

„O, Loïs!" riep Yvonne. „Waar is hij? Is hij gevonden?"

De mensen om haar heen keken verschrikt elkander aan. Ze dachten, dat zij het verstand had verloren.

„Ze spreekt over Loïs, haar zoontje", begon nu een vrouw. En daarna zei ze vriendelijk tot Yvonne: „Loïs ligt in zijn bedje en slaapt nog heerlijk .... En je man komt vandaag thuis, zegt Benoit ...."

Yvonne scheen de laatste woorden niet te hebben verstaan, doch wèl wat de vrouw over Loïs vertelde, want ze begon opeens droef te snikken en riep op kermende toon: „Ach, neen, Loïs ligt niet in zijn bedje! Ik zoek hem overal en ...."

Daar kwam opeens de koster het kerkportaal binnen.

„Zoeken jullie die kleine jongen van Yanic Kerveniou?" vroeg hij. En toen opeens de wanhopig-snikkende Yvonne bemerkende, sprak hij goedig: „Nou, moedertje, droog dan maar vlug je ogen af, want je jongen zit op dit ogenblik in de pastorie bij oude Marguerithe en eet een dikke boterham. Ja", ging hij voort, „ik vond hem, toen ik de kaarsen aan kwam steken, slapende voor het altaar. Hij voelde niet eens, dat ik hem opnam en wegdroeg ...."

Alleen de anderen luisterden naar wat de koster nog meer over kleine Loïs vertelde. Want zodra Yvonne wist, waar haar jongen was, liep ze op bevende voeten naar de pastorie, waar zij hem werkelijk vond, smullende van zijn boterham, en vertellende aan de oude, goede huishoudster van de Pastoor van de ster, die hem de weg naar de kerk had gewezen: „Was dit nu ook de ster van Bethlehem, of zou het echt de „Sterre der zee" geweest zijn?" vroeg hij juist. Doch vóórdat Marguerithe hem kon antwoorden, kwam Yvonne binnen, vloog op haar jongen toe en riep snikkende:

„Het was de „ster van Bethlehem" omdat ze ons de weg wees naar de kerk, waar wij beiden vonden, wat wij zochten. En het was óók de „Sterre der zee", omdat ze vader de weg wees toen het zo mistig was op de grote zee, mijn jongen. Want vader zal weer heel gauw bij ons zijn! ...."

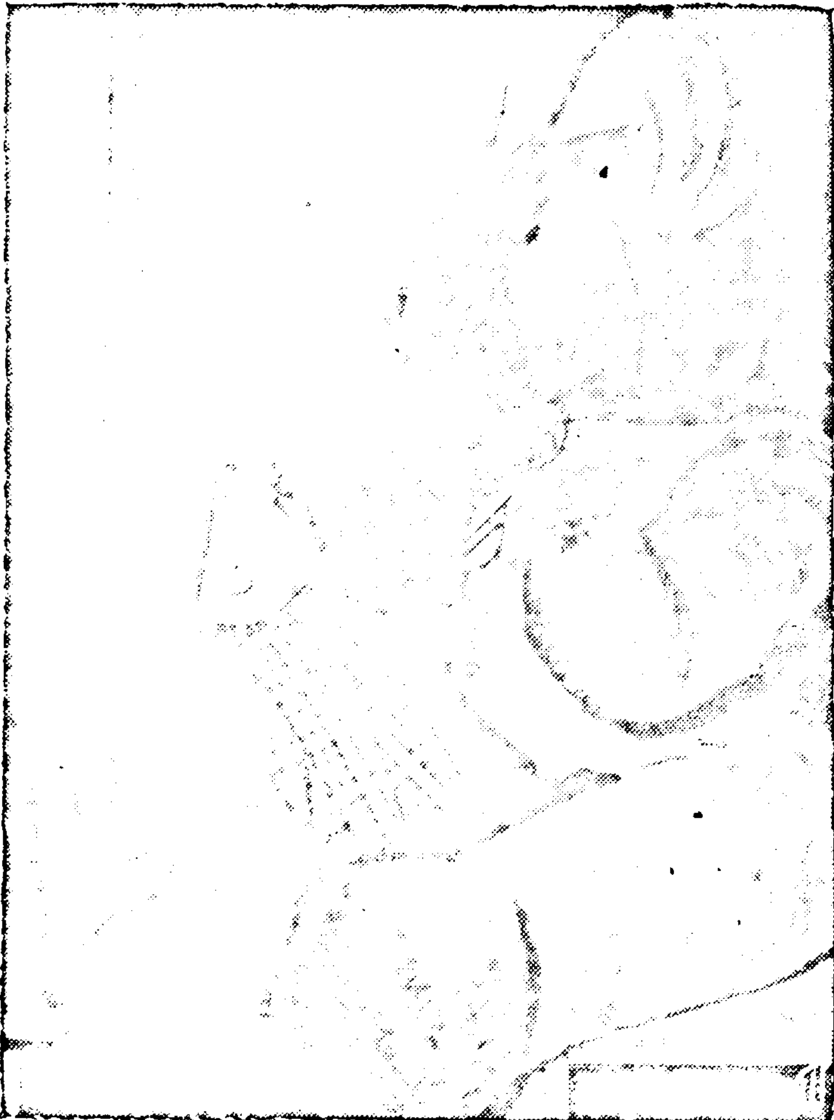
Met haar jongen ging toen Yvonne de Kerstmis bijwonen, en nog nooit had zij met een dankbaarder hart gebeden, als op die Kerstmorgen. En Loïs, die met gevouwen handjes naast moeder was neergeknield, bad weer: „Ik dank U, lief Kerstkindje, dat U echt vader weer bij ons thuis zult brengen, en ik wil geen bootje en geen hartje van suiker ...."

Op weg, van de kerk naar huis moest toen Loïs aan moeder van zijn nachtelijke tocht vertellen. En zodra Yvonne nu hoorde over de klompjes, die in het zand waren gebleven, rilde zij van ontzetting. Ze vouwde toen weer haar handen ineen, en prevelde: „Heb dank, Onze Lieve Vrouw, dat Gij mijn jongen voor zó iets vreselijks hebt bewaard. Dat Gij, heilige Moeder Gods, hem hebt geleid naar uw Goddelijk Kind Jezus!"

Die namiddag kon de „Stella Maris" binnenkomen, want de storm was gaan liggen. Al heel gauw kwam toen Loïs' vader thuis, en .... hij bracht voor zijn jongen een mooi bootje mee.

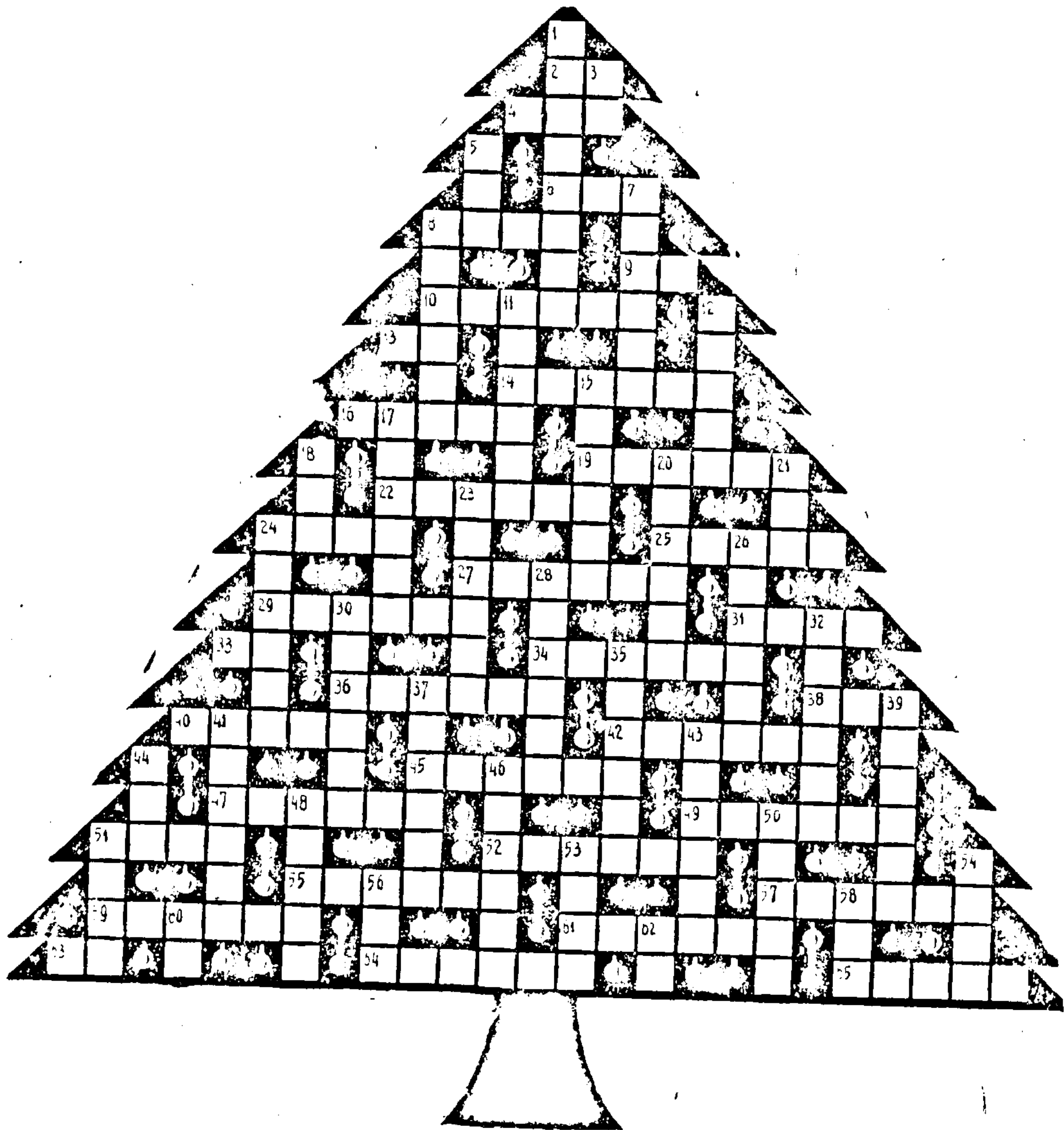
„Heeft het Kerstkindje mij nu toch een bootje gebracht?" vroeg Loïs verbaasd. „En weet u al, vader, hoe het heten zal? Ik noem mijn bootje: „Sterre der Zee".

Die middag, toen Loïs met vader en moeder naar het Lof ging, drong hij weer tot heel dicht bij de Kribbe, knielde daar neer en bad met gevouwen handjes: „Ik dank U, lief Kerstkindje, dat U mijn lief vadertje weer bij ons hebt gebracht. Ik dank U ook voor het mooie bootje, dat U van uit de Hemel voor me hebt meegebracht .... En ik zal nooit meer mijn moeder zo bedroefd maken. Want nooit zal ik weer in de nacht alleen uit huis lopen, lief Jezuke! En mijn bootje heet: *„Sterre der Zee"!*

HIJ DROOMDE ER VAN — en toen hij wakker werd was zijn droom geen bedrog! Een reuze Teddy-beer had de Kerstman gebracht, nog groter dan Johnny zelf. Het enige wat hij maar niet begrijpen kan, is: hoe heeft de Kerstman die door de schoorsteen gekregen?

Kerst-Kruiswoordraadsel

Horizontaal: 2. Maanstand — 4. Niet rijk — 6. Deel van een boom — 8. Niet recht — 9. Verdwijn — 10. Niet de laatste — 13. Niet onder — 14. Gemenen — 16. Dans — 19. Riemen — 22. Op een onbepaalde plaats 24. Lopen — 25. Bij testament verkrijgen — 27. Houdt de leidsels — 29. Zure — 31. Keizer — 33. Noot — 34. Buigen 36. Gebied — 38. Hevig — 40 Deel van Java — 42. Plaats — 45. Schakering — 47. Hoofddeksel — 49. Havenstad (Zwarte Zee) — 51. Uitgekookte — 52. Kunststukken — 55. Misdadigers — 57. In 't land der blinden — 59. Uitschuring — 61. Branden (dichterlijk) — 63. Idem — 64. Voedsel nuttigende — 65. Nederig verblijf.

Verticaal: 1. 25 en 26 December — 3. 1000 meter — 5. Erg — 7. Patronen — 8. Rond gebouwtje — 11. Verwoesting — 12. Wapen — 15. — Leeg halen — 17. Niet sluiten — 18. Spoedig — 20. Geaderd — 21. Ontkenning — 23. Lage — 24. Lage — 24. Gekwetst — 26. Meertjes — 28. Kloosterlingen — 30. Op andere wijze; 32. Scheuren — 35. Berouw — 37. Geld (populair) — 39. Plaats (en meer) in Zwitserland — 41. Put men water mee (meerv.) — 43. Russische heiligenbeelden — 44. Halt; — 46. Geneesheren — 48. Hoog gebouw — 50. Roemend — 51. Accoord, ook stof — 53. Rivier — 54. Stekelig dier 56. Bezigt de boer — 58. Holte in de muur — 60. Geografische aanduiding; — 62. Dwarsmast.

Onder de winnaars worden 10 boeken verloot.

Het visioen van de keizer.

Het was in de tijd, dat Augustus Keizer in Rome was en Herodes Koning in Jeruzalem. Toen gebeurde het, dat een grootse, heilige nacht over de wereld neerdaalde. Het was de donkerste nacht, die ooit iemand gezien had; men zou kunnen denken, dat de hele aarde in een kelder terecht gekomen was.

Het was onmogelijk het water van het land te onderscheiden en men kon de meest bekende weg niet vinden. En dat kon ook niet anders, want van de hemel kwam geen enkele lichtstraal. Alle sterren waren thuis gebleven en de liefelijke maan had haar gelaat geheel afgewend.

En even diep als de duisternis, was de doodse stilte. De rivieren staakten haar loop, de wind bewoog zich niet en zelfs de espenbladeren hadden opgehouden te trillen.

Had iemand aan de oever van de zee gestaan, hij zou gezien hebben, dat de golven niet meer op het strand sloegen, en wie in de woestijn gekomen was, zou het zand niet hebben horen knarsen onder zijn voeten.

Alles was versteend en hield zich onbeweeglijk om de heilige nacht niet te verstoren. Het gras durfde niet groeien, de dauw kon niet vallen, de bloemen waagden het niet haar geuren uit te ademen. In die nacht jaagde geen enkel roofdier, beten de slangen niet, blaften de honden niet. En wat nog heerlijker was, geen van de levenloze dingen zou de heiligheid van die grootse nacht hebben willen verstoren door zich tot een boze daad te lenen. Geen loper zou een slot hebben kunnen open draaien en geen mens bloed vergieten.

Juist in die dag kwam in Rome een kleine groep mensen van het keizerlijk paleis op de Palatin, en nam de weg over het Forum naar het Kapitool.

In de afgelopen nacht hadden namelijk de raadsheren de keizer gevraagd, of hij er iets tegen had, dat zij hem een tempel bouwden op de heilige berg van Rome. Hij wist niet, of het de goden behaagde, dat hij een tempel zou hebben naast de hunne en hij had geantwoord, dat hij eerst door een nachtelijk offer aan zijn beschermgeest hun wil in deze zaak wilde uitvorsen. Hij was het die nu, vergezeld door enkele vertrouwden, dit offer ging brengen.

Augustus liet zich in zijn draagstoel brengen, want hij was oud en de vele trappen van het Kapitool vermoeiden hem.

Hij hield zelf de kooi met duiven in de hand, die hij zou offeren. Geen priesters of soldaten of raadsheren volgden hem, alleen zijn naaste vrienden. De fakkeldragers gingen voor hem uit, als om een weg door het nachtelijk duister te banen en achter hem slaven, die het drievoetige altaar droegen, de kolen, de messen, het heilig vuur — en alles wat er verder voor het offer nodig was.

Onderweg sprak de keizer opgeruimd met zijn vertrouwden, en daarom lette niemand van hen, op de zeldzame ademloze stilte van de nacht. Eerst toen ze op het bovenste gedeelte van het Kapitool de ledige plaats bereikten, die voor de nieuwe tempel was afgebakend, merkten wij, dat er iets ongewoons was. Dit kon geen nacht zijn als alle andere, want boven op de rand van de rots zagen zij een allerwonderlijkst wezen.

Zij meenden eerst, dat het een oude, vergroeide olijfstam was; toen meenden zij, dat een oeroud stenen beeld van uit de Jupiterstempel naar buiten op de rots gekomen was. Eindelijk meenden zij, dat het niemand anders kon zijn dan de oude Sibylle. Zoiets ouds, verweerds, reuzengroots hadden zij nog nooit gezien. Die oude vrouw was verschrikkelijk om aan te zien. Als de keizer er niet bij geweest was, waren ze allen naar hun legersteden gevlucht. „Zij is het", fluisterden ze elkaar toe, „die zoveel jaren telt als er zandkorrels aan de kust van haar geboorteland zijn. Waarom is zij juist vannacht uit haar grot te voorschijn gekomen?"

Wat zal zij de keizer en het rijk voorspellen, zij, die haar profetieën op de bladeren der bomen schrijft en weet dat de wind orakelspreuken brengt tot hen, aan wie ze zijn afgezonden?

Ze waren zó bang dat allen op de knieën zouden zijn gevallen met het voorhoofd op de grond, als de Sibylle ook maar een enkele beweging gemaakt had.

Maar zij zat doodstil als ware zij levenloos. Zij zat aan de uiterste rand van de rots neergehurkt en keek, met de hand voor de ogen uit in de nacht.

Zij zat daar, alsof zij op de rots geklommen was, om iets wat heel in de verte gebeurde, beter te kunen zien.

Hoe kon zij iets zien in zulk een nacht? Opeens merkten de keizer en zijn gevolg, hoe diep de duisternis was. Niemand kon een handbreed voor zich uitzien.

En wat een stilte, wat een ademloze stilte. Zelfs het doffe bruisen van de Tiber konden ze niet horen. Maar het was alsof de lucht hen wilde smoren; het koude zweet parelde op hun voorhoofd en hun handen waren stijf en machteloos.

Zij dachten: „Er moet iets vreselijks gebeuren". Maar niemand wilde tonen, dat hij bang was en allen zeiden tot de keizer, dat dit een goed teken was: de hele natuur hield de adem in om de nieuwe God te begroeten.

Zij drongen er op aan, dat Augustus zich haasten zou met het offer en zeiden, dat de oude Sibylle zeker uit haar grot was opgestegen om zijn beschermgeest te begroeten. Maar de waarheid was, dat de oude Sibylle zo verdiept was in een visioen, dat zij niet eens wist, dat Augustus op het Kapitool gekomen was. Zij was met haar geest in verre landen en het was haar alsof ze daar over een grote vlakte ging. In het donker stootte zij met de voet onophoudelijk tegen iets, dat zij voor bosjes gras hield. Zij boog zich neer en voelde met de hand. Neen dat waren geen bosjes gras, maar schapen.

Zij liep tussen grote kudden slapende schapen.

Nu bemerkte zij het vuur der herders. Dat brandde midden op het veld en zij zocht de weg erheen.

De herders lagen bij het vuur te slapen en naast hen lagen de lange spitse staven, die zij gebruikten om de kudden tegen wilde dieren te beschermen. Maar die kleine dingen met de glinsterende ogen en de dikke staarten, die naar het vuur slopen, waren dat geen jakhalzen? En toch slingerden de herders hun staven niet naar hen, de honden sliepen door, de schapen vluchtten niet en de wilde dieren legden zich neer ter ruste naast de mensen.

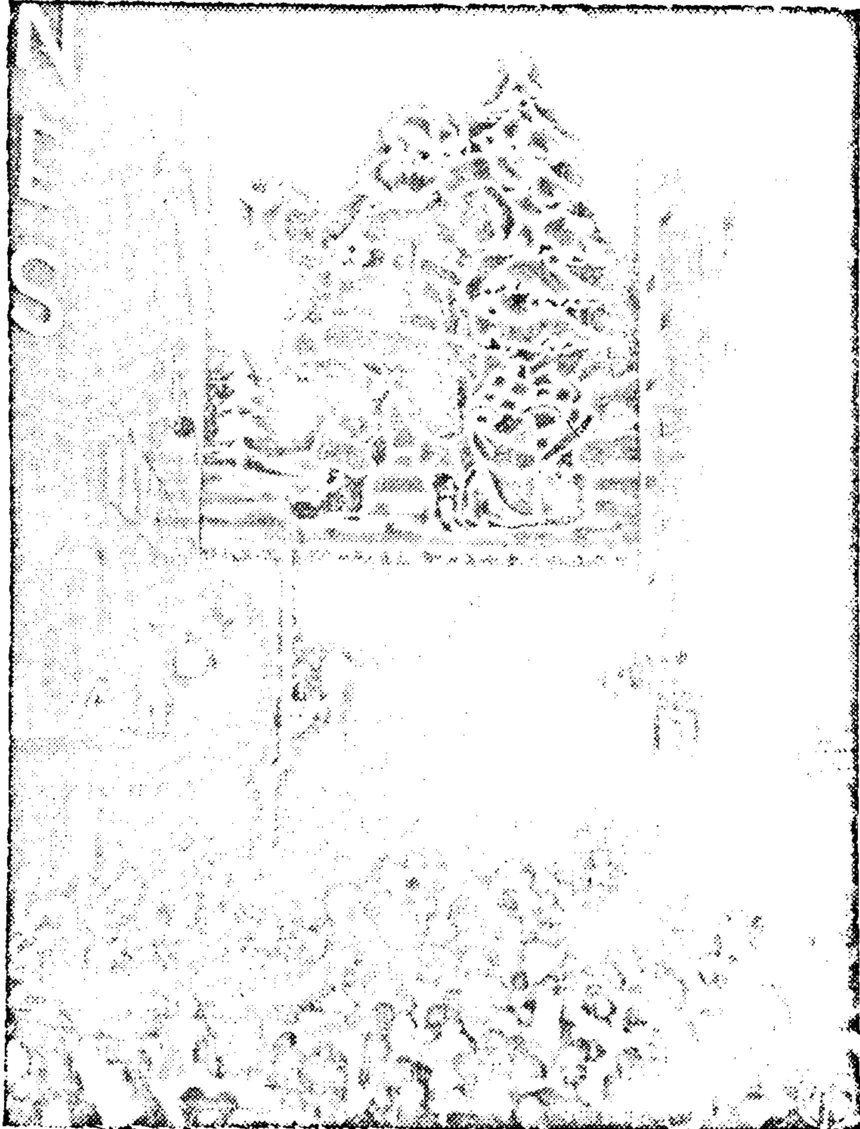
Dit zag de Sibylle; maar ze wist niets van wat er achter haar op de berg gebeurde. Ze wist er niets van, dat men daar een altaar bouwde, de kolen aanstak, wierook strooide en dat de keizer de ene duif uit de kooi nam om haar te offeren. Maar zijn handen sliepen en hij kon de vogel niet houden. Met een enkele wiekslag maakte de duif zich vrij en verdween in het duister van de nacht.

Toen dat gebeurde, zagen de hovelingen wantrouwend naar de oude Sibylle. Zij meenden, dat zij dit ongeluk bewerkt had.

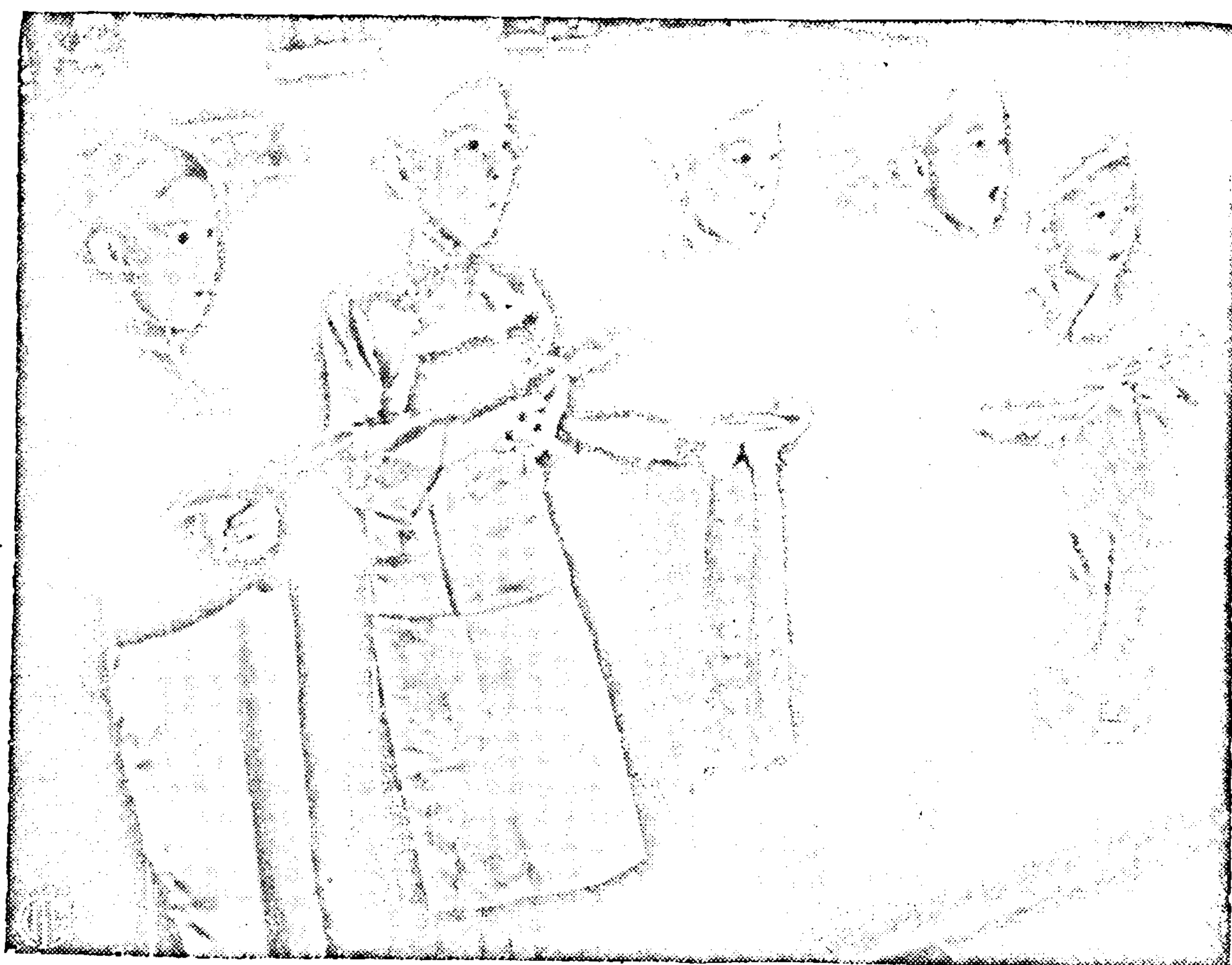
Konden zij weten, dat de Sibylle steeds bij het kolenvuur der herders meende te staan en dat ze nu luisterde naar een zwak geluid, dat door de doodstille nacht klonk van uit de verte? Ze hoorde het lang eer ze merkte, dat het niet van de aarde kwam, maar van de hemel.

Eindelijk hief ze het hoofd op en zag ze lichtende, schitterende gestalten daarboven in het donker voortglijden.

Het waren kleine scharen engelen, die lieflijk zingend en als zoekend heen en weer vlogen over de wijde vlakte.

EEN KERSTMAN VAN 22 ME TER — naast een 23 Meter hoge Kerstboom prijkt op een brug v oor voetgangers over de Miami Avenue in de gelijknamige stad. Meer dan 1500 Meter aan gekleurde neonbuizen versieren de kerstman en zijn boom.

VREDE OP AARDE — ook voor de Chinezen. Jammer daarom, dat dit koortje niet in Peking zingt maar in San Francisco, waar kinderen van een geheel Chinese parochie kerstliederen zingt ter gelegenheid van de verkoop van kerstbomen.

Juist terwijl de Sibylle naar het engelenzang luisterde, bereidde de keizer een nieuw offer voor. Hij waste zijn handen, reinigde het altaar en liet zich de andere duif geven. Maar hoewel hij alle krachten inspande om haar vast te houden, gleed het lichaam van de duif door zijn handen en de vogel steeg op in de ondoordringbare duistere nacht. De keizer was ontzet.

Hij viel op de knieën voor het leger altaar en had tot zijn beschermgeest.

Hij riep hem aan om kracht om de ongelukken af te wenden, die deze nacht scheen te voorspellen.

Ook hiervan had de Sibylle niets gehoord. Zij luisterde met heel haar ziel naar het engelenzang, dat al sterker klonk. Eindelijk werd het zó krachtig, dat het de herders wekte. Zij hieven zich overeind op de ellebogen en zagen glanzende scharen van zilverwitte engelen zich boven hen in het donker bewegen in lange, golvende rijen, als trekvogels.

Sommigen hadden fluiten en violen in de hand, anderen citers en harpen, en hun lied klonk zo vrolijk als kindergelach en zo zorgeloos als leeuwerikgekweel. Toen de herders dat hoorden, stonden ze op om naar de stad op de berg te gaan, waar zij woonden, om van het wonder te vertellen.

Zij trachtten vooruit te komen op een smal slingerend pad en de oude Sibylle volgde hen. Opeens werd het licht op de berg. Een grote heldere ster fonkelde er midden boven en de stad op de bergtop glinsterde als zilver in het sterrenlicht. Al de rondzwervende engelenscharen haastten zich daarheen onder jubelkreten en de herders versnelden hun schreden en liepen zo snel als zij konden. Toen zij de stad bereikt hadden, vonden zij de engelen verzameld boven een lage stal met een rieten dak en de naakte rots als achterwand. Daar stond de ster boven en daarheen stroomden steeds meer engelen samen. Sommigen zetten zich op het rieten dak of sloegen neer op de steile bergwand achter het huis, anderen zweefden er boven. Hoog, heel hoog was de lucht, lichtend van stralende engelenvleugels.

Op hetzelfde ogenblik, dat de ster ontvlamde boven de bergstad ontwaakte de gehele natuur en de mannen, die op de hoogte bij het Kapitool stonden, konden niet nalaten dat op te merken. Zij voelden frisse, maar strelende koelten door de lucht gaan, liefdelijke geuren stegen op om hen heen, de bomen ruisten, de Tiber begon te bruisen, de sterren straalden en de maan stond plotseling hoog aan de hemel en verlichtte de wereld. En uit de wolken kwamen de twee duiven neergedaald en zetten zich op de schouders van de keizer. Toen dit wonder gebeurde, stond Augustus op in fiere vreugde, maar zijn vrienden en slaven vielen op de knieën.

„Ave, Cesar", riepen zij. Uw beschermgeest heeft U geantwoord. Gij zijt de God, die aangebeden moet worden op het Kapitool."

En de hulde, die de verrukte mannen de keizer toejubelden, klonk zó luid, dat de oude Sibylle het hoorde en uit haar visioenen werd gewekt. Zij stond op van haar plaats aan de rand van de rots en ging op de mensen toe. Het was alsof een donkere wolk uit de afgrond was opgestegen en over de heuvel neergedaald. Zij was vreselijk in haar ouderdom. Ruige haren hingen in dunne vlokken om haar hoofd, de gewrichten der ledematen waren gezwollen; de donkere huid overdekte, gerimpeld en hard als boombast, haar lichaam. Maar geweldig en eerwaardig was zij, toen zij de keizer tegemoet ging. Met de ene hand vatte zij hem om de pols, met de andere wees zij naar het verre Oosten.

„Zie", beval zij hem. En de keizer hief de ogen op en zag. De ruimte opende zich voor zijn blikken en zij drongen door tot het land in het verre Oosten. En hij zag een armoedige stal onder de steile rotswand en in de open deur enige herders, die geknield lagen. In de stal zag hij een jonge moeder op de knieën voor een kindje, dat op een strobos op de grond lag. En de grote benige vingers van de Sibylle wezen op dat arme kind.

„Ave, Cesar", zei ze met een hoongelach.

„Daar is de God, die op de heuvel van het Kapitool zal worden aangebeden."

Toen deinsde Augustus achteruit alsof hij een krankzinnige voor zich had.

Maar de Sibylle veranderde in een machtige profetes. Haar doffe ogen begonnen te branden, ze hief haar handen ten hemel, haar stem veranderde, zodat die niet meer haar eigen scheen, maar een klank en een kracht had, die over de wereld had kunnen klinken.

En zij sprak woorden, die ze uit de sterren scheen te lezen:

„Op de heuvel van het Kapitool zal Hij aangebeden worden, die de wereld vernieuwt. Christus of Anti-Christus, maar geen onvolmaakte mensen."

Toen zij dit gezegd had, ging zij heen van de door schrik verslagen mannen, liep langzaam de berg af en verdween.

Maar Augustus liet de volgende dag het volk streng verbieden een tempel voor hem op het Kapitool te bouwen. In plaats daarvan richtte hij er een heiligdom op voor het pasgeboren Gode kind en noemde dat: „Altaar des Hemels", Ara Coeli.

DE VROOLIJKE HERDER

Ik zing u van den herder Jan
zoo blij als ik maar zingen kan

Hij zat op een heuvel, stil en goed
met zijn dikke jas en zijn vilten hoed;
hij had een fluit, wat brood en een kan,
een veldflesch vol, en hij heette Jan.
Hij speelde op zijn fluit een vroolijk lied,
zoo licht en vroolijk kan ik het niet.

Hij lag op den heuvel, op den grond
dicht naast hem waakte zijn groote hond.
Toen hij nog maar even geslapen had,
ontwaakte hij — Wat een lied was dat!
Snel stond hij op — Waar kwam het vandaan?
Zijn schapen kwamen rondom hem staan.
Hij krabde verwonderd onder zijn hoed,
want hij zag een ster zoo rood als bloed.

Een „Gloria in excelsis" klonk
waar het engelenlicht hem tegenblonk,
Hij groette zijn kudde, dier na dier,
en zei: „Blijf stil, want ik ga van hier,
ik ga Jezus aanbidden, ik ga nu vlug,
en morgenochtend ben ik weer terug.
En, hond, pas goed op ieder schaap,
dat 't niet gestoord wordt in zijn slaap."

Snel liep hij naar Bethlehem van den berg,
hij kreeg het warm, maar dat was niet erg,
want hij vond dichtbij het dorp in het dal
Jezus, een kind in een armen stal.
Hij geloofde bijna zijn oogen niet,
't Was mooier nog dan het engelenlied.
Hij zei: „De engelen zongen zoo blij,
dus al wat ik heb, ik geef het vrij.

Hier, Jezus, hebt U mijn fluit en mijn jas,
mijn broek, mijn flesch en mijn herderstasch
nu ga ik terug, — al weet ik niet hoe,
want ik moet weer vlug naar mijn schapen toe."
Maria zei zacht: „Dag, herder Jan!"
En hij: „Als ik dat begrijpen kan!
Hoe weet U mijn naam? Maar 't is al goed,
dag, Jezuskind, dag, en slaap maar zoet."

Hij danste terug en zong: „Wat een feest!
Ik ben bij Jezus te gast geweest!
Ik haal mijn vrienden allemaal.
wij vieren Christus' geboortemaal."

Toen kweelde Jan zijn hoogste lied:
zoo hoog en vroolijk kan ik het niet.

Gabriel Smit

Engels Hill-handschrift, begin zestiende eeuw.

Waarom de klokken luiden.

van Raymond Mc. Alden (Amerikaans Kerstverhaal)

Er was eens in een verafgelegen land, waar weinig mensen ooit gereisd hebben een prachtige kerk. Deze kerk stond op een hoge heuvel temidden van een grote stad; en elke Zondag zowel als op feestdagen, zoals de Kerstdagen, klommen duizenden de heuvel op en gingen de grote gewelfde gangen der kerk binnen die zich alle in een richtingen dan zagen zij er uit als mieren, voortbewogen.

Bij de kerk gekomen zag men stenen pilaren en donkere gangen, en een wijde poort, welke tot het grote middenschip van de kerk toegang gaf. Deze ruimte was zo lang, dat, wanneer iemand in de portiek stond, deze nauwelijks het andere uiteinde kon onderscheiden waar het koor was, bij het marmeren altaar.

In de verste hoek was het orgel gebouwd; en dit orgel klonk zó luid, dat wanneer het een enkele maal bespeeld werd, de mensen mijlen ver in het rond hun blinden sloten en zich voorbereidden als op een onweer.

Kortom, zulk een kerk had nooit iemand ooit gezien, vooral wanneer de kerk verlicht werd voor de ene of andere feestelijkheid en vol mensen was, jonge en oude. Maar het wonderbaarlijkste van het hele gebouw waren de prachtige kerkklokken.

Op een der hoeken van de kerk stond een grote, grijze toren begroeid met klimop zover het oog reikte. Ik zeg zover het oog riekte, want de toren paste juist goed bij de grote kerk en hij verhief zich zo hoog in de lucht dat men alleen bij zeer helder weer in staat was de punt van de toren te onderscheiden. Zelfs dan kon men niet zeker zijn, dat het de punt was.

Hoger en hoger en hoger klommen de stenen en de klimop; en daar de mannen, die de toren gebouwd hadden, reeds vele honderden jaren dood waren, had iedereen vergeten hoe hoog de toren verondersteld was te zijn.

Nu wisten alle mensen wel dat er boven in de toren een klokkenspel was aangebracht. Deze klokken hadden daar gehangen zolang de kerk bestond, en het waren de mooiste klokken die er in de wereld waren. Sommigen dachten dat zij zo mooi klonken omdat zij zo verbazend hoog hingen, en dat op die hoogte de lucht het zuiverst en het helderst is; hoe ook, niemand die ooit het klokkenspel had horen spelen, ontkende dat het de liefelijkste klokken waren van de wereld. Sommigen beschreven de klank als engelenzang, hoog in de lucht; anderen vonden dat het klonk als de wind, die door de bomen zong.

Maar eigenlijk was het zo, dat niemand de klokken had horen luiden sedert jaren en jaren.

Er was een oude man, die vlak bij de kerk woonde, wiens moeder hem verteld had, dat zij ze gehoord had toen ze nog een klein meisje was, en hij was de enige mens die daarvan tenminste zeker was. Het waren Kerstklokken, begrijp je en het was dus niet de bedoeling dat zij ooit anders dan met Kerstmis zouden luiden of door mensen bespeeld zouden worden.

Het was de gewoonte om op Kerstavond naar de kerk te gaan om gaven te brengen aan het Kerstkind, en wanneer de grootste en beste gaven op het altaar was neergelegd, dan plachten de kerkklokken hoog uit de toren door de muziek van het koor heen te weerklinken. Sommigen zeiden, dat de wind de klokken in beweging bracht en anderen, dat zij zó hoog hingen, dat de engelen ze konden luiden.

Maar gedurende vele lange jaren had dus niemand de klokken meer gehoord.

Men meende dat de mensen in het algemeen minder zorg besteedden aan hun Kerstgaven en dat er eigenlijk geen offer groot genoeg was om de muziek der Kerstklokken te verdienen.

Elke Kerstavond verdrongen zich daarom de rijken bij het altaar, elkeen trachtend een grotere gift te brengen dan zijn buurman, zonder zich eigenlijk een werkelijke opoffering te getroosten, en de kerk was vol mensen die hoopten misschien de prachtige muziek eens te zullen horen.

Maar hoewel de dienst mooi was en er vele gaven werden geschonken, toch was slechts het geruis van de wind te horen, die hoog boven langs de stenen toren streek.

In een klein dorpje op een grote afstand van de stad, vanwaar alleen de toren van de grote kerk bij helder weer zichtbaar was, woonde er een jongen, Pedro genaamd en zijn kleine broertje. Zij wisten heel weinig van de Kerstklokken af, maar zij hadden horen vertellen van de dienst in de kerk op Kerstavond, en zij hadden het heimelijke plan, hetwelk zij dikwijls besproken hadden wanneer zij alleen waren, om de mooie viering van de Kerstavond te gaan bijwonen.

„Je hebt geen begrip, broertje," kon Pedro dan zeggen, „hoeveel moois daar te zien en te horen is; en ik heb zelfs horen vertellen dat het Kerstkind neerdaalt uit de Hemel om de mensen in de kerk te zegenen. Stel je voor dat wij Hen eens zagen?"

De dag vóór Kerstmis was bitter koud, met enkele sneeuwvlokken fladderend door de lucht en een harde, witte laag ijs op de grond. Het gelukte Pedro met zijn broertje weg te komen in de loop van de middag; en hoewel de tocht vermoeiend was in de kou, waren zij vóór het vallen van de avond zo ver gekomen, hand in hand lopend, dat zij vlak voor zich de lichten zagen van de grote stad.

Ja, zij waren juist op het punt een der grote poorten van de stadsmuur binnen te gaan, toen zij een donkere gestalte op de sneeuw liggen dichtbij de weg en bleven staan om te kijken.

Het was een arme vrouw, die vlak buiten de stad was neergevallen en te moe en te ziek was om de stad binnen te gaan, waar zij misschien onderdak had gevonden. De zachte sneeuw, die bijeen gewaaid was, vormde een peluw onder haar hoofd en zij zou weldra zo vast zijn ingeslapen in de koude vorstlucht, dat nooit iemand haar meer had kunnen wakker maken. Dit begreep Pedro ogenblikkelijk en hij knielde naast haar neer trachtte haar te doen zitten en rok haar wat hoger op. Hij keerde haar gezicht, naar zich toe, zodat hij het met sneeuw kon inwrijven en toen hij even stil naar haar had gekeken stond hij op en zei:

„Het heeft geen zin, broertje. „En zou jij dan geen Kerstfeest vieren?"

„Neen", zei Pedro en hij slikte even iets door.

„Kijk eens naar die arme vrouw. Ze lijkt veel op de Madonna in onze kapel, en zij zal doodvriezen als niemand iets voor haar doet. Iedereen is nu naar de kerk, dus niemand zal haar vinden, maar als je terug komt, breng dan iemand mee om haar te helpen. Ik zal haar wrijven, dan bevriest zij niet, en misschien wil zij het broodje wel eten, dat ik nog in mijn zak heb."

„Maar ik vind het zo vreselijk om je hier achter te laten en alleen te gaan", vond broertje, wiens stem beefde.

„We moeten niet allebei de dienst mislopen, jongen", zei Pedro, „en het is beter, dat ik hier blijf, want ik ben sterker dan jij. Je kunt héél gemakkelijk verder de weg vinden naar de kerk; en je moet voor twee kijken en luisteren hoor, eens voor jezelf en eens voor mij. En als je zonder iemand te hinderen kans ziet dichtbij het altaar te komen, neem dan het zilverstukje en geef het als offer aan het Kerstkind, als niemand het ziet. Vergeet nu niet waar je mij hebt achtergelaten om mij weer terug te kunnen vinden."

Op deze wijze zond hij zijn broertje naar de stad en wuifde innig heftig met zijn armen om zijn tranen te weerhouden, toen hij de krakende voetstappen verder en verder hoorde wegsterven in de schemering.

De grote kerk was wonderlijk mooi die avond. De mensen fluisterden elkaar toe, dat de kerk nog nooit zo stralend mooi was geweest. Toen het orgel speelde en de duizenden zongen, trilden de muren van het geluid, en de kleine Pedro, buiten de muren der stad, voelde hoe de grond om hem heen meetrilde. Toen de dienst was afgelopen, gingen de mensen in optocht met hun gaven naar het altaar. Rijke en grote mannen liepen trots voorop om hun gaven neer te leggen voor het Kerstkind. Sommigen brachten mooie juwelen, anderen korven van goud, zo zwaar, dat zij ze nauwelijks konden torsen.

Een bekend dichter legde een boek op het altaar, waaraan hij vele jaren had gewerkt. En de laatste van allen kwam de koning van het land, die evenals alle anderen hoopte voor zichzelven het lied der Kerstklokken te veroveren.

Een gemompel ging door de kerk toen de koning zijn kroon ingelegd met edelgesteenten van zijn hoofd nam en dit stralend juweel op het altaar neerlegde, als zijn gaven aan het heilige kind.

„Voorwaar", zeiden allen, nu zullen wij de Kerstklokken horen luiden, want zo iets dergelijks is nog nooit tevoren gebeurd." Maar nog steeds werd niets vernomen dan het geluid van de koude, oude wind in de toren en de mensen schudden hun hoofden; en sommigen zeiden, zoals zij reeds meermalen hadden gezegd, dat zij eigenlijk nooit geloof hadden gehecht aan dat sprookje van die Kerstklokken, en twijfelden of zij wel ooit geluid hadden. De processie was voorbij en het koor begon de laatste hymne te zingen.

Plotseling hield de organist op met spelen, en iedereen keek naar de oude predikant, die bij het altaar stond, zijn handen ophief om stilte te verzoeken.

Geen enkel mens in de kerk maakte enig geluid, maar toen alle mensen hun oren spitsten om te luisteren, toen kwam zacht maar duidelijk door de lucht het geluid der Kerstklokken uit de toren.

Zo héél ver weg, en toch zo duidelijk scheen de muziek, zoveel liefelijker waren de tonen dan ooit iemand te voren had gehoord, rijzend en weer dalend daarboven in de hemel, dat de mensen in de kerk een poos zo stil zaten als werd elkeen bij de schouders vastgehouden.

Toen stonden allen tegelijk op en keken gespannen naar het altaar, om te zien welke grote gave de lange stilte der klokken had verbroken. Maar alles wat de dichtst bijzijnden konden zien, was het kinderlijk figuurtje van broertje, die voorzichtig naar het altaar was geslopen en er Pedro's zilvermunt had neergelegd.

VIATICUM

Nu luister, kind, wat Maria deed
Die der menschen zoet en bitter weet; —
Hoe zij in een heilige Kerstnacht
Een kranke de laatste Teerspijs bracht:

Daar lag een man op een verre hoef,
Die man was krank tot de dood en droef,
Die vroeg met zijn mond en oogen groot
Almaar om Hemelsch Brood.

En een knaap die zijn honger niet verstond
Lei zijn handen op zijn open mond;
En als hij sliep of zijn oogen sloot
Nam de jongen weer zijn fluit en floot......

Maria, die als avondster waakt
Had in haar kapel wat licht gemaakt;
Zij kwam met haar lamp naar het altaar gegaan
En stak twee gele kaarsen aan.

Zij sprak tot Sint Joseph: „ik ga met Ons Heer".
Die legde zijn bloeiende lelie neer.
En met schoone, bleeke handen nam
Maria het witte Lam.

Zij hield Het hoog aan haar rijke hart
Als die eerste nacht toen zij moeder werd,
Zij sloeg er haar vlasblauwe mantel om dicht —
Sint Joseph droeg de bel en het licht.

Toen traden zij zonder eenig woord
Door de open tempelpoort;
De voornacht stond in volle schijn
En blonk op dak en plein.

En plots in de stilte viel, tel om tel
Het glazen geluid van de altaarschel,
De huizen rilden, — een kleine knaap
Riep: moeder! — in zijn eerste slaap.

Een man stak zijn hoofd door de luik en vroeg:
Ons Heer ging voorbij — en wie Hem droeg?
En menschen kwamen, met kaarsen aan,
Op de drempel van hun woning staan.

Twee vrouwen volgden tot aan de brug,
Toen kwamen ze bleek terug;
En Maria, licht als een paradijs, dacht
Aan die eerste, verre winternacht......

Een lange weg, een lichte laan
En schuin in de hemel de wintermaan;
Een toren sloeg op een verre stad,
Een beekje ruischte, een molenrad.

Zij kwamen voorbij een oud kasteel,
Toen sprong het geluk haar als licht uit de keel,
Toen zong Maria met schoone stem
Het heil van Bethlehem:

Geloofd zij mijn Heer op deez' schoone reis,
Mijn bloed werd drank en mijn vleesch werd spijs;
Geloofd zij mijn Heer in mijn schoot en lijf
Geloofd en gedankt om zijn verblijf.

Gezegend zijn lichaam dat vleesch is van mij,
Gezegend zijn hart dat zich leschte aan mij,
Gezegend zijn lippen die dorsten naar mij,
Gezegend zijn oogen allebei!

Gedankt zij zijn naaktheid en zijn nood
Gedankt ook zijn handen, arm en bloot.
Gedankt ook zijn voeten in [illegible] schoot,
Gedankt zij zijn euchar[illegible]

Ik droeg als een appelken [illegible] mijn hand;
Gezegend de hemel om [illegible]
De men[illegible]omen, het [illegible] en het al,
Gezegend de dieren in [illegible]

Een lange weg, maar een [illegible]ler pad,
Een beekje ruischte, een [illegible]lenrad,
Een lage hoeve, met witte wand,
Lag stil en puur aan de heuvelrand.

De maannacht blonk in een gevelruit.
Een jongen blies in een herdersfluit
En klaar aan de stilte sloeg, tel om tel
Het glazen geluid van de altaarschel.

„Adeste fideles", zong krank en dof
Een stem door de blanke bloemenhof,
Een wingerd dorde aan de witte muur,
Een schaapje blaatte in de donkere schuur.

Een deur kwam open, een deur ging dicht,
En het woonhuis stond vol zonnelicht.
Maar daar lag een man en die ging dood
Naast een jongen, die hem de oogen sloot

Maria spreidde een altaardwaal
En las uit een oud, geel ritual
Met een stem, als glas zoo rein,
Het schoone, smeekende kerklatijn.

Toen nam zij de Hostie in hare hand,
En gaf ze de man op zijn ledikant;
Toen sloot hij zijn oogen, toen sloot hij zijn mond,
Toen sloot hij voor eeuwig en oogen en mond

Een lange weg en een smaller pad:
Een beekje ruischte, een molenrad;
Het maanlicht doofde in een gevelruit,
Een jongen blies in een herdersfluit.

Een lichtje ging door het winterland;
De maan zonk achter de heuvelrand,
En door de nanacht klonk ver en hel,
Het glazen geluid van de altaarschel

Jacq. Schreurs M.S.C.

Baron Von Muenchhausen bestond werkelijk.

Maar hij verwenste de man, die hem onsterfelijk maakte

Maar hij verwenste de man, die hem onsterfelijk maakte.

Een zekere John Carswell heeft de sterke verhalen van Baron van Münchhausen opnieuw uitgegeven, maar nu in de originele tekst. Hij beweert, dat zijn nasporingen hebben uitgewezen, dat de „zonderlinge reizen" van de Baron oorspronkelijk geschreven waren in het Engels door Rudolf Erich Raspe, aan wie hij ook een boek wijdt.

Deze Raspe, een jongen met een goed verstand, was de zoon van een ambtenaar in het toen (omstreeks 1750) met Engeland verbonden vorstendom Hannover. Zijn ouders besloten hem te laten studeren, en al spoedig vestigde hij de aandacht op zich door zijn publicaties op wetenschappelijk gebied, wat hem een benoeming tot curator van het museum te Kassel bezorgde en het lidmaatschap van de Royal Society of Science te Londen. Financieel ging het hem echter steeds slechter en ook een huwelijk met een meisje van bemiddelde familie kon hem niet redden. Hij vergreep zich aan museumstukken en vluchtte, toen dit ontdekt werd, over Nederland, naar Engeland. Zijn reputatie was echter reeds vooruitgegaan, zodat niemand iets van hem wilde weten. Een slimme directeur der mijnbedrijven maakte hiervan listig gebruik, om zich tegen lage bezoldiging van Raspe's kennis te verzekeren. In de verlatenheid van de tinmijnen in Cornwall herinnerde Raspe zich de gezellige avonden in Brunswijk, waar een oud-militair, Hieronymus Karl Friederich von Münchhausen, sterke verhalen placht te vertellen tot groot vermaak van de aanwezigen.

De figuur van Münchhausen, de man, die alle moeilijkheden eenvoudig overhoop werpt, nam in de ogen van de geslagen mislukkeling Raspe een bijzondere betekenis aan. Ongetwijfeld zag hij ook een nieuwe kans om een paar pond sterling te verdienen. Eind 1785 verscheen de eerste editie van Münchhausens Russische avonturen bij een drukker te Londen. Het was een boekje van slechts 48 pagina's, maar het werd onmiddellijk een geweldig succes. De uitgever verzocht Raspe er nog meer avonturen bij te schrijven. Het volgend jaar kwamen er Münchhausens avonturen ter zee bij. Dit is het laatste deel, dat Raspe heeft geschreven. Zijn eigenaardige stijl, zo precies passend bij de gepensionneerde huzaren-officier, die verondersteld wordt aan het woord te zijn, is duidelijk te herkennen.

De avonturen van Münchhausen hadden zoveel succes, dat de uitgave telkens werd herzien en uitgebreid. Daarbij ging veel van de oorspronkelijke schepping verloren. Raspe zelf moet met een giftig oog hebben gadegeslagen hoeveel succes „De Baron" had, terwijl het hemzelf steeds slechter ging. Hij was een verbitterd, ziekelijk, niet helemaal normaal mens geworden, die niet eens meer de moeite wilde nemen om de wereld luide te verkondigen, dat hij de schepper van de populaire Münchhausen was. Meer dan ooit bezeten door de idee zich als geleerde te rehabiliteren, ging hij in 1794 in op een speculatie om steenkool te ontdekken in Ierland. Hij stierf aan moeraskoorts in Muckross in Donegal, voordat hij ontdekte, dat er geen stofje steenkool in de bodem was. Hij is begraven in een onbekend graf in Killarney.

Münchhausen zelf heeft de man, die hem beroemd maakte, vervloekt. Toen hij zich, reeds op 40 jarig leeftijd gepensionneerd, na enige jaren militaire dienst in Rusland en Turkije, in Bodemwerder aan de Weser op zijn klein landgoed terugtrok, hoopte hij een rustige oude dag te kunnen hebben, verlevendigd door het vertellen van sterke verhalen aan de plaatselijke notabelen. Op 65-jarige leeftijd werd hij evenwel het centrum van nieuwsgierigheid van honderden dagjesmensen en anderen, die hem practisch belegerden en lastig vielen met vragen over avonturen, die hij lang niet alle zelf had verteld (want Raspe had ook veel aan andere bronnen ontleend). Münchhausen isoleerde zich op zijn landgoed. Op 74-jarige leeftijd gaf hij de brui aan de eenzaamheid en huwde een dame; die bleek niet uit liefde toegestemd te hebben in het huwelijk, maar uit hebzucht. Drie jaar later, in 1797, stierf de eens gezellige babbelaar als een verbitterde ongelukkige, onwetend dat de man, wie hij zijn noodlottige faam verweet, hem reeds in een naamloos graf was voorgegaan.

De radio in de Kerstdagen

ZATERDAG 23 DECEMBER

Curom

Zaterdag: 17.30 Muziek voor de jeugd; 17.50 Uitzending voor de Strijdkrachten; 18.20 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 „Wat de handel U biedt"; 20.30 „Jij en ik en de radio"; 22.00 Korte causerie; 22.10 Noord Atlantica; 22.25 Nieuws en Sluiting.

PCJ

Zaterdag: 19.00 Nieuws; 19.20 Kerstprogramma's; 19.30 Disco nieuws; 20.00 Nieuws; 20.05 **Curaçaose vertelling door R. Romer, met Curacaose muziek;** 20.20 Cabaretprogramma; 20.41 Interview Jan Musch; 20.51 Persoverzicht; 21.07 Gram. muz.; 21.13 Avondgebed; 21.16 Sluiting.

AVROS (19 meter)

Zaterdag: 16.00 Kinderuurtje; 17.00 Maandagcent-actie; 17.15 Voor de jarigen; 18.00 Verzoekprogramma; 18.40 Nieuws; 19.01 Philip Green; 19.30 Natuurpraatje; 19.45 Dansmuziek; 20.55 Nieuws en Sluiting.

ZONDAG 24 DECEMBER

Curom

Zondag: 9.00 Zondagmorgenmelodie; 9.30 Protestantse Kerkdienstuitzending; 10.30 Zondagmorgenmelodie; 11.00 Mevr. Joke Plesman—Bush; 11.30 Katholieke morgenwijding; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Wiener Saenger Knaben; 13.00 Sluiting; 18.30 Uitzending voor de Protestantse Jeugd; 18.45 Nieuws; 19.00 Prot. Kerkdienst; 20.00 Curoms Culturele Curiosa; 20.15 „De Overzicht; 21.30 Gramofoonplaten; 21.55 stem van Amerika" 21.15 Caraibisch Nieuws en Sluiting.

PCJ

Zondag: 18.00 Kinderuitzending; 18.30 Nachtmis in het Moederhuis van de Fraters van O.L. Vrouw te Tilburg; 19.50 Nieuws; 20.10 „Op weg naar Bethlehem"; 20.40 Het Concertgebouw-orkest; 21.00 „Zij bouwden een Kerststal voor het kind"; 21.21 Overgangsmuziek; 21.34 Sport; 21.55 Avondgebed; 21.58 Sluiting.

AVROS

Zondag: 7.00 Siberian Singers en de Don Kozakken zingen; 7.25 Vioolconcert in D. van Beethoven; 8.00 Zondagochtend Cabaret; 9.00 Kerstliederen en -gedichten; 9.30 R.K. Morgenwijding; 10.00 Ouverture; 18.12 10.15 Ziekenuurtje; 11.00 Lunchmuziek; 12.00 Sluiting; 15.00 Voor jarige Hindostani; 16.00 Rapsodie Espagnole en Sonatine van Ravel; 16.30 Voor de jarigen; 17.00 „The Lutheran hour"; 17.15 Naar bed; 17.25 Voor de jarigen op de Antillen; 17.45 Stichtelijke klanken; 18.00 Hervormde Kerkdienst; 19.00 Nieuws 19.20 Kinderkoor; 20.00 Surinaamse Jeugdraad; 20.15 Rozeval met zijn guitaar; 20.30 Anansi torie; 20.45 Romeo en Juliet van Tschaikowsky; 21.05 Weekoverzicht; 21.30 Zuidamerikaanse liederen; 22.00 Hoorspel gebracht A. Dvorak-programma; 22.13 „Engeltjes trouwen niet", hoorspel; 22.33 Kerstliedjes; 23.00 Kerstklokken — Stille Nacht, Heilige Nacht.

1e KERSTDAG

Curom

Maandag: 9.00 Katholieke kerkdienst; 10.00 „The Messiah" van Haendel; 10.30 Kerstpoezie door Willy Sterenborg; 11.00 Protestantse studiedienst; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Luton Girls Choir; 13.00 Sluiting; 17.30 Kinderuitzending; 17.50 Vrolijk Kerstprogramma; 18.15 Kerstdinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 Kerstspel: De geboorte onder het Kruis; 20.30 Kerstuitzending voor de Bovenwindse eilanden; 21.00 Kerstmis 1950; 21.30 Kerstmis in het huidige wereldgebeuren; 21.40 Gramofoonplaten; 21.55 Nieuws en Sluiting.

PCJ

Maandag: 19.00 Nieuws; 19.20 Kerstliederen door de Schola Cantorum van St. Jan te 's-Hertogenbosch; 19.50 Kerstverhaal; 20.00 Nieuws; 20.05 Het verhalende element in het Nederlandse Kerstlied; 20.25 Kerstlegende van Gabriël Smit; 20.40 Kerstmis rond de evenaar; 20.52 Protestantse Studiodienst; 21.16 Sluiting.

AVROS

1e Kerstdag: 7.00 The Lutheran hour; 7.15 Toccata en Fuga in d. van Bach; 7.25 Oratorium „Messiah" van G. H. Handel; 7.45 Kerstverhaal; 8.00 Elégie van Fauré; 8.10 Voordracht; 8.20 Fantasiestück van R. Schumann; 8.30 The Lutheran hour; 9.00 Kerstklanken van het Bazuinkoor „Excelsior"; 9.30 Morgenwijding; 10.00 Piano Sonate in A. van W. A. Mozart; 10.15 Ziekenuurtje; 11.00 Lunchmuziek; 11.30 Y.W.C.A.; 12.00 Sluiting; 16.00 Symphonie No. 5 in d. van Franck; 16.40 Voor de jarigen; 17.15 Naar bed; 17.30 Voor de jarigen op de Antillen; 17.45 Orgelmuziek; 18.00 Lof in de Kathedraal; 19.00 Nieuws; 19.20 Kerstprogramma voor militairen; 20.00 Orkest voor gewijde muziek; 20.30 Surinaams Kerstverhaal; 20.50 Klassieke muziek; 21.30 Nieuws en Sluiting.

2e KERSTDAG

Curom

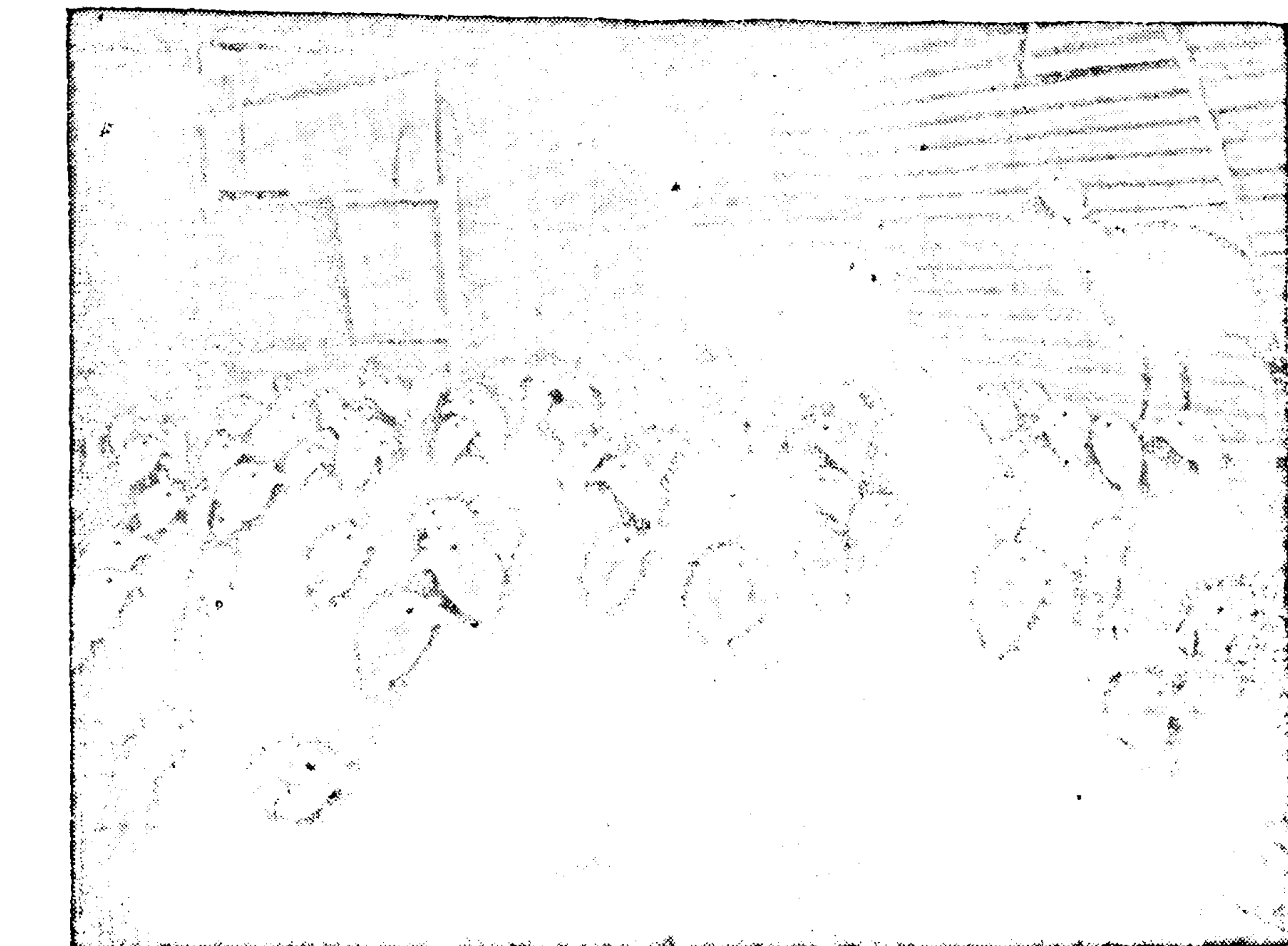
Dinsdag: 10.00 Kerstmorgenmelodie; 10.30 Kath. morgenwijding; 11.00 Brabants kerstverhaal; 11.20 Curom-disco-Kerst-parade; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Felix Weingartner; 13.00 Sluiting; 17.30 Kerstuitzending; 17.50 Bekende kerstliederen; 18.15 Kerstdinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 Israel en zijn liefste Lam; 20.00 Trio Paris; 20.30 Hoorspel, spelend op Curacao, getiteld „De Kerstboom"; 20.45 Kerstboomversieringen; 21.30 „De vrouw en het Kerstfeest"; 21.40 Gramofoonplaten; 21.55 Nieuws en Sluiting.

PCJ

Dinsdag: 19.00 Nieuws; 19.20 Artistiek dagboek; 19.30 Internationale Kerstliederen; 20.00 Nieuws; 20.05 **Groeten van Curaçaose en Surinaamse Studenten;** 20.20 Cabaretprogramma; 20.45 Kerstmis in Nederland; 20.57 Uit Kerstnummesr van de Nederlandse dagbladen; 21.07 Nationaal muziekcorps; 21.13 Nieuws; 21.16 Avondgebed; 21.18 Sluiting.

AVROS

Tweede Kerstdag: 7.00 Cantate van J. S. Bach; 7.20 Voordracht; 7.30 Het Surinaamse Vrouwen kamerkoor; 7.45 Kreisler melodieën; 8.30 The Lutheran hour; 9.00 Het Meisjeskoor St. Cecilia; 9.30 Morgenwijding; 10.00 Klassieken; 11.00 De Mantel, voordracht; 12.00 Sluiting; 15.00 Hindostaanse uitzending; 16.00 Operamuziek; 16.30 Voor de jarigen; 17.00 Anansi-tori; 17.10 Wilt U lachen? 17.20 Voordracht; 17.30 Het Mannen-kwartet INTERNOS; 18.00 Grote Stadskerkdienst; 19.00 Nieuws; 19.20 Kerstprogramma; 19.45 Porto Ricaanse Dansen; 20.00 R.A.O. — Militairen; 20.35 Quartet in d. van Fr. Schubert; 21.10 Italiaanse Volksliedjes; 21.25 Nieuws en Sluiting.

OVERWIN GEZAMENLIJK OF STERF AFZONDERLIJK! — gakelde deze langhalzige demagoog in het vuur van zijn rede. Het onderwerp van zijn opruiende toespraak was: „Verenigd houden wij stand! Verdeeld raken wij de kop kwijt!" Besluit van de vergadering: een kerstdiner van de kalkoenen, waarvan een geroosterde mensenbout de hoofdschotel zal zijn...

De Appels.

„Waar zijn de appels?" vroeg de stem.

De boer bewoog in zijn slaap. De geknotte populieren voor het huis kreunden nog, maar de staldeur klepperde al niet meer. De wind was gaan liggen. Met een schok kwam de boer overeind en luisterde. In de geluiden beneden was niets ongewoons. Snuivend ademden de koeien; hij hoorde hoe er één ging verliggen; de ketting rinkelde. Een paardenhoef schraapte langs de stenen stalvloer; de hond gromde naar ratten.

De boer was al weer gaan liggen, de hand onder het kussen, waar ook de geldzak lag. De mond met de bruine tanden viel open; hij sliep weer.

„Waar zijn de appels?", herhaalde de stem.

Toen lachte de boer. „Appels", zei hij. Over de hardbevroren landweg reed hij op zijn bolderwagen naar huis. Zijn klomp lag tegen het zware achterlijf van het paard; zijn hand aan de zweep. In kisten van vijftig had hij driehonderd kilo appels in de stad verkocht. Goudgeel- glanzende, gave appels, die hij had bewaard tot de prijs gestegen was. In lange rijen hadden ze opgetast gelegen op de donkere droogzolder. Hij moest lachen, toen hij bedacht, dat die vrouw hem er eigenlijk aan had herinnerd. Een beetje schuchter was ze gisteren het huis om komen lopen, bang voor de hond, zoekend naar een ingang. Met zijn handen diep in de zak had hij tegenover haar gestaan. Ze was eigenlijk nog maar een kind, zoals ze met haar grote blauwe ogen naar hem had opgekeken.

„Ik ken U wel", had ze gezegd. „Laat in Augustus heb ik U bezig gezien in de boomgaard. Heel lang heb ik aan de overkant van de sloot naar U staan kijken. U had een zak voorgebonden en stond boven op een ladder. Het was daar", had ze gewezen, „het was de grootste boom van allemaal, zijn appels waren het mooist. Een kind zou zo'n appel niet eens in één hand kunnen vasthouden. Ik heb gezien hoe zorgvuldig U ze hebt geplukt. Eén voor één. Ze hingen zo dicht bij elkaar, dat U ze maar voor het grijpen had. Soms hield U even op en bekeek een hele mooie. Nóg voorzichtiger legde U die bij de anderen. Als de zak vol was, daalde U langs de ladder, zo behoedzaam, alsof U een kind droeg. U stapelde ze op in de mand onder de boom en bleef er even bij staan kijken. U lachte. Wie zó goed is voor zijn appels, moet het ook voor een kind zijn, heb ik gedacht. Daarom ben ik nu gekomen. Het is gauw Kerstfeest. We hebben geld opgehaald om honderd arme kinderen die dag iets te geven. Al het geld is opgegaan aan schoenen en kleren. Als ik nu voor ieder maar één zo'n appel had. Er waren er zoveel aan die bomen".

Hij had haar van het erf gejaagd en was de trap naar de zolder opgeklommen. Hier en daar had hij een appel uit het rek genomen en keurend tegen het licht gehouden. „Het is tijd om ze te verkopen", had hij gemompeld, toen hij de zoldertrap was afgestommeld.

* * *

„Waar zijn de appels?", vroeg ze.

Ze zat naast hem op de bok en keek hem aan. Hij rukte aan de leidsels om de wagen tot stilstand te brengen, maar het paard scheen hem niet te begrijpen. Het begon juist sneller te draven. „Ik heb de hele boerderij doorzocht", zei ze, de stal, de schuren, ook de droogzolder, maar er is niet één appel meer in het hele huis. Hoe moet dat nu met die kinderen?"

„Alles is verkocht", lachte de boer en klopte op zijn binnenzak, waarin de geldzak bultte. Hij keek opzij. Haar ogen vlamden, haar wilde blonde haar wapperde achter haar aan.

„Als een hond heb je me van je erf gejaagd", zei ze. „Wat is een hond? Hij slaat zijn klauwen over zijn vreten; hij gromt als je dichtbij komt". Het was een verschrikkelijke verschijning, een heks, die naast hem door het verlaten land joeg. Hij trok zó hard, dat de leidsels door zijn hand sneden. Het dampende paard holde als een bezetene, schuimbriesend, wild, waanzinnig. Alleen in de bevroren plassen blonk nog wat licht. Hoewel hij de heks niet meer kon zien, voelde hij, dat ze er nog was, dat ze het paard betoverde, dat zij het was, die de weg betoverde. Boven het lawaai van de bolderende wagen uit, hoorde hij schreeuwen. Iets onbegrijpelijks, iets verschrikkelijks. Het klonk als het krijsen van spreeuwen, die in de boomgaard neerstrijken, op de vruchten aanvallen en in steeds groter getale komen opzetten, tot al het fruit vernield is. Hij greep zijn zweep en sloeg er als een waanzinnige mee om zich heen. Bij de eerste slag brak de geknoopte riem in tweeën. Toen klauterden ze op zijn kar. Het waren kinderen. Ze trokken elkaar omhoog in de achterbak, en hingen aan de klep; van alle kanten kwamen ze. Ze grepen hem vast; tien, twintig tegelijk. Ze bonden hem met zijn eigen leidsels en staken een prop in zijn mond. Wolken stoom joegen om het paard, zijn manen woeien uitéén, zijn ogen waren groot en wild. Uit zijn hoeven spatte vuur. En toch leek het, of zij de grond niet raakten. De kinderen stonden rechtop in de wagen en zongen: „Appels, appels, appels". Hun stemmen schalden door de nacht. Daar bovenuit gilde de heks: „Verkocht voor goud, verkocht voor goud". Gierend sneed de kar door de nacht. Met zijn laatste krachten joeg het paard tegen de dijk op. Onderaan spiegelde het water. Eén ogenblik stond het daar, trillend, de neusgaten gesperd, de oren plat langs de kop, alsof het op iets wachtte. Toen stortte het zich in de diepte.

* * *

Zijn mond zat nog toe, maar zijn handen waren vrij. Hij graaide onder het kussen. De geldzak was verdwenen. Hij haalde het bed overhoop en kroop in de blinde tastend over de vloer. De deur naar de gang stond open. De dieven moesten al lang wég zijn. Toen legde de boer zijn hoofd tussen zijn armen en huilde als een hond.

Ed. Hoornik.